

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to sub-
scription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents
should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XIV, No. 5. Entered as second class mail
matter at Grand Rapids, Mich.

DECEMBER 1, 1937

Subscription Price, \$2.00

MEDITATIE

Een Licht Voor Mijn Pad

*Uw Woord is een lamp voor mijnen
voet, en een licht voor mijn pad.*

Ps. 119:105.

Een licht voor mijn pad!

Wie onzer is niet bekend met de beeldspraak in dit woord?

De landman, wonend in een omgeving, waar men geen straat- of wegverlichting kent, neemt, zoo hij geroepen wordt om des nachts zijne woning te verlaten, zijn lantaarn mee tot een licht voor zijn pad, een lamp voor zijnen voet.

Wie met zijn auto des nachts onderweg moet zijn, zou zich niet veilig weten en den weg niet kunnen houden, indien de lichten van zijn zich met vliegende vaart voortbewegend voertuig niet tot op enkele honderden meters afstand voor hem uit de duisternis doorboorden. Rondom is het nacht, stikdonker. Doch vóór hem, op den weg, dien hij gaat, is het licht. En in dat licht gevoelt hij zich veilig, is hij in staat om in tijds alle gevaren op den weg te onderkennen en te ontwijken, en blijft hij op den rechten weg.

Een licht op mijn pad!

Het beeld veronderstelt, dat ik zulk een wandelaar, een reiziger, een pelgrim ben, die zijn weg moet kiezen in den nacht. Rondom mij, aan alle zijden is het donker. De weg is smal, moeilijk begaanbaar. Gevaren dreigen, diepten, struikelblokken, vijanden, die op mijn verderf loeren. Zijpaden voeren af van den rechten weg. Voortreizen zou onmogelijk zijn, het rechte pad te houden ware ondenkbaar, indien het niet ware, dat vlak voor mijn voet de weg verlicht is. In dat licht voor mijn pad ga ik voort, stap bij stap, veilig mij gevoelend. . . .

't Is het beeld van Gods kind in de wereld.

Het teekent den Christen-pelgrim, reizend naar de

stad, die fundamenten heeft, in de nachtelijke duisternis, waarin de wereld gehuld is sedert den gelukstaat in het aardse paradijs. Want daar, in het eerste paradijs, ging de zon onder na zeer korten dag; daar werd het nacht. En sedert dien wandelt de mensch in de duisternis dezer wereld, waarin hij tast en zoekt, zonder een uitweg te kunnen vinden; waarin hij rondlooft, zonder te weten, waar hij heengaat; waarin hij telkens en telkens weer zijn eigen licht tracht te ontsteken, om altijd weer te ervaren, dat het hem slechts op een dwaalspoor leidt. Het is de nacht der schuld, die de mensch nimmer kan betalen, die hij slechts dagelijks meerder kan maken; de nacht van den toorn Gods, die van den hemel geopenbaard wordt over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen; de nacht van den vloek, die hem onverbiddelijk vervolgt die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen; de nacht des doods, de donkere, de hopelooze, de alles verdervende dood, die alle hoop teleurstelt, die alle verwachting doet vergaan, die elk oogenblik van mijn bestaan met wanhoop en bitterheid vervult, die lacht om allen tegenstand, die spot met alle ijdel gedoe der wereld, die ons met ketenen bindt in de dienstbaarheid der verderfenis; de nacht van het lijden dezes tegenwoordigen tijds; de nacht ook van de lust des vleesches, de lust der oogen, de grootheid des levens. . . .

En nergens licht. . . .

Ook het natuurlijk licht, dat nog overgebleven is, is niets anders dan duisternis.

En nergens uitkomst.

Wie zal mij in dien nacht den weg wijzen, den weg, die mij uit en door de duisternis kan voeren naar het waarachtige, naar het eeuwige licht? Waar is hier de wijze? Waar is hier de Schriftgeleerde? Waar is de onderzoeker dezer eeuw? Is hier niet alle wijsheid dezer wereld dwaas? Is ze niet juist wijsheid *dezer wereld* en daarom zelve duisternis?

En door dien nacht reisde ook de dichter.

En hij kende den nacht als nacht. En zijn ziel was gansch zeer verdrukt. Zijne ziel was geduriglijk

in zijne hand. En de goddeloozen spanden strikken, legden hem lagen. . . .

Doch hij had licht in de duisternis. . . . Uw Woord!

Daarom had hij gezworen en zou hij dien eed houden, dat hij onderhouden zou al de rechten van Gods gerechtigheid. Daarom vergat hij Gods wet niet. Daarom was hij, in weerwil van de strikken der goddeloozen, niet afgeweken van Gods bevelen. Daarom had hij Gods getuigenissen genomen tot zijne eeuwige erve en waren ze zijns harten vroolijkheid. En daarom had hij zijn hart geneigd om Gods inzettingen eeuwiglijk te doen, ten einde toe. . . .

En door dien wereld-nacht reist e'k kind van God, met het oog op Sion, dat boven is.

Nacht van zonde en ellende, een pad vol moeiten en verdriet, vol struikelblokken en gevaren, gapende diepten en loerende vijanden. . . .

Doch hij heeft licht. . . . Gods Woord!

Licht voor zijn pad!

O, dierbaar Woord van God!

Dierbaar, juist als licht in de duisternis!

Licht, veilig licht, dat nimmer faalt, nooit bedriegt, op geen dwaalspoor leiden kan, juist omdat het niet van deze wereld, maar van boven is; juist omdat het uitstraalt, niet van het woord eens menschen, maar van het eeuwig, waarachtig, goddelijk Woord Gods!

Zoo toch bezitten we dat Woord Gods in de Schriften!

En we doen wel, dat we met heilige jaloerschheid waken, om ons die belijdenis nimmer te laten ontfutselen: die Schrift is de onfeilbare openbaring van het Woord Gods tot ons, tot Zijn volk; het licht, dat van Zijn aangezicht straalt in onzen donkeren nacht. Geen woord van den mensch, geen mengeling van Gods Woord en ons woord, van licht en duisternis, van waarheid en leugen, van de wijsheid Gods en de dwaasheid der menschen, ook in laatster instantie geen "goddelijke en menselijke factor"; maar zuiver en alleen het Woord Gods tot Zijn volk, wandelend in de duisternis van den wereld-nacht, is die Schrift. . . .

O, zeker, wie zou het ontkennen? Gods Woord blijft altijd *Zijn* Woord!

Hij spreekt eeuwiglijk Zijn goddelijk Woord tot Zichzelf in den Zoon. Want in den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God! En Hij sprak ook in den beginne het Woord, waardoor de dingen, die niet waren, geroepen werden alsof ze waren. En nog altijd spreekt Hij ook door de geschapene dingen Zijn Woord, waardoor Hij alle dingen draagt, waardoor ook de hemelen Zijn eer vertellen en het uitspansel Zijner handen werk verkondigt; waardoor de dag aan den dag overvloediglijk sprake uitstort en de nacht aan den nacht wetenschap toont. . . .

Doch de dichter denkt hier aan Gods Woord, zooals hij dat ook in dien dag der oude bedeeeling bezat in de Schriften.

Gods Woord!

Het is altijd met nadruk Gods Woord. Het is het Woord, dat Hij spreekt, en tevens het Woord, dat aangaande Hem spreekt, dat ons Hem openbaart, dat ons inleidt in de kennis van den levenden God. Van wien of wat toch zou God spreken dan van Zichzelfen? Hij is de alleen Zijnde, de eeuwig Zelfgenoegzame, GOD, buiten Wien er niets is, boven, naast of onder Wien er geen kennis of wijsheid is. Als Hij spreekt, dan spreekt Hij van Zichzelfen. Als Hij Zijn Woord richt tot ons, dan is dat Woord een Woord van Zelfopenbaring. Dan openbaart Hij aan ons Wie en Wat Hij is en wat Hij doet. Doch hier wordt dat Woord Gods bedoeld, zooals Hij het aangaande Zichzelfen spreekt, zooals Hij door dat Woord Zichzelfen ons openbaart, als den God onzer volkomene zaligheid in Christus onzen Heere. Zoo toch kennen we Hem in de Schriften. Nergens elders spreekt Hij van Zichzelfen, als den God onzer zaligheid, die ons heeft liefgehad, die met ons Zijn eeuwig verbond opricht, die onze zonden ons vergeeft, die ons tot Zijne kinderen en erfgenamen aanneemt, die alle ding tot onze zaligheid doet gedijen, die ons roept uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Zeker, de hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handen werk; Zijne onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en doorzien, Zijne eeuwige kracht en Goddelijkheid. Doch op zichzelf is dat Woord Gods geen licht in onze duisternis. Wat baat het ons toch, of we Hem kennen in Zijne eeuwige kracht en Goddelijkheid, als den God, die gediend en geprezen moet worden, en die Zijn toorn van den hemel openbaart over al, wie Hem niet dient en eert? Doch de Schrift is Zijn Woord in Christus Jezus, Zijn Woord tot Zijn volk waarin Hij openbaart, Wie Hij is en wat Hij doet als de God onzer zaligheid in het aangezicht van Immanuel, God met ons!

Dat Woord sprak Hij de eeuwen door!

Hij sprak het van den beginne, zoodra de duisternis van den nacht der zonde en des doods was ingevalen: "Ik zal vijandschap zetten tusschen u en deze vrouw, tusschen uw en haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen en gij zult het de verzenen vermorzelen". Hij sprak het door Zijne knechten, de patriarchen en profeten door heel de oude bedeeeling heen; Hij sprak het door de schaduwen en typen des ouden verbonds. door tabernakel en tempel, door altaar en offerande, door teeken en wonder. Hij heeft in de volheid des tijds dat Woord gesproken door Zijnen Zoon; Hij sprak het door de apostelen der nieuwe bedeeeling.

En altijd was het Zijn Woord!

En Hij bewaarde dat Woord voor Zijne Kerk in

het midden der wereld in de Schriften. Want al de Schrift is van God ingegeven. . . .

En Hij vertrouwde dat Woord toe aan Zijne Kerk, haar verlichtende en bekwarende om het temidden van allerlei woord van menschen te onderkennen, en het in de wereld te bewaren.

Gods Woord tot ons!

In Christus Jezus onzen Heere!

Een lamp voor mijnen voet. . . .

Een licht voor mijn pad is Uw Woord!

Zoo sprak de dichter naar het oorspronkelijke. Alle nadruk valt hierop, dat Gods Woord hem een lamp voor zijn voet, een licht voor zijn pad is.

Een licht in de duisternis der zonde! Want uit dat Woord van den God onzer zaligheid in Christus Jezus onzen Heere straalt het licht der gerechtigheid op ons pad. Het is het licht der rechtvaardigheid Gods, der gerechtigheid, die overvloediger is dan die der Schriftgeleerden en Farizeën, der wijzen en machtigen dezer wereld; der gerechtigheid, die van het begin tot het einde van God is, door Hem van voor de grondlegging bedacht en gewild voor de Zijnen, door Hem in de volheid des tijds verwerkelijkt in het kruis en de opstanding van Christus Jezus; door Hem in onze harten gewrocht door het geloof; door Hem straks volkomenlijk geopenbaard in den dag der openbaring van Zijn rechtvaardig oordeel. . . .

Het licht der gerechtigheid, die uit het geloof is, instralend in de duisternis der schuld!

Mijn pad verlichtend!

Het licht der vrijmaking in den nacht der slavernij der zonde en des duivels, instralend in mijn hart, mij verlossend van banden der zonde en des doods door de wet des Geestes des levens. En stralend op den weg der vrijheid, mij den weg van Gods geboden openbarende, leidt het mij op den eeuwigen weg. Het doet mij kennen den goeden en welbehagelijken en volmaakten wil Gods in heel mijn leven, persoonlijk en in verband met heel de wereld, naar lichaam en naar ziel, voor verstand en wil, met vrouw en kind, met huis en have. Het verlicht mijn pad, zoodat ik mag onderkennen de struikelblokken en ergernissen op den weg, der verleidingen der wereld, de valsche filosofie der ijdele menschen, de strikken door vijanden gespannen, de lagen der goddeloozen; ook de lusten des vleesches en de verleidingen der zonde van binnen. . . .

Een licht voor mijn pad!

Het licht ook der hope en van den eenigen troost in leven en in sterven te midden van de duisternis des doods en des lijdens van dezen tegenwoordigen tijd. Dikwijls is ons pad een weg van moeite en verdriet, van lijden en smart en tegenspoed. En ook onze weg voert door de vallei der schaduw des doods. En ook dan is dat Woord een lamp voor miinen voet en een

licht voor mijn pad, mij doende wandelen in de blijde verzekering, dat de weg voert naar 't nieuwe morgenlicht van den eeuwigen dag, naar de stad, die fundamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is; en dat alle dingen medewerken ten goede dengenen, die God liefhebben. . . .

Het licht der eeuwigheid instralend in den tijd!

Hemellicht instralend in de wereld, die van beneden is!

Licht des levens, des eeuwigen levens in de duisternis des doods!

Een lamp voor mijnen voet is Uw Woord!

Een licht voor mijn pad!

Heerlijk licht!

Uw Woord is *Mij*. . . .

Een lamp voor *mijnen* voet!

Een licht voor *mijn* pad!

Niet op elk pad straalt dit licht van Gods Woord in Christus Jezus; niet ieders weg verlicht het.

O, zeker, dat Woord is een licht en een lamp, of ge in dat licht wandelt of buiten dien lichtstraal in de duisternis doolt. En de dichter had met waarheid kunnen zeggen: Uw Woord is een lamp en een licht in de duisternis! Doch hij spreekt uit blijde ervaring, uit persoonlijke overtuiging. Hij kent dat licht, wandelt in het licht, verblijdt zich in dat licht, vertrouwt zich geheel en al toe aan dat licht. Vandaar de persoonlijke belijdenis: Een lamp voor mijnen voet is mij Uw Woord, een licht voor mijn pad!

Een persoonlijke belijdenis, getuigend van Gods eigen genadewerk in het hart.

Want van nature willen we dat licht niet!

We zijn dwaas. Verduisterd in het verstand; verkeerd van hart zijn we; ook het licht dat in ons is, is nog duisternis. We zijn met de duistere wereld één. We zijn kinderen des nachts. Zoolks het donker is rondom ons, zoo is het duisternis van binnen. En daarom hebben we duisternis liever dan het licht en zijn we ten allen tijde geneigd onze duisternis het licht te noemen en liever dan in het licht Gods in onze eigen duisternis te wandelen!

Maar God spreekt Zijn eigen Woord!

Ook in onze harten!

Hij roept ons uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. En in dat wonderbaar licht zien we de duisternis en haten haar, zoeken we den lichtstraal van Gods Woord in Christus Jezus, om in den weg van dat licht te wandelen.

Dan zoek ik Gods getuigenissen, om in de kennis van Zijn Woord op te wassen.

Dan wordt het mijne persoonlijke levenservaring en belijdenis:

In Uw licht zie ik het licht!

EDITORIALS

Over De Algemeene Genade

Dreigende Deformatie, IV.

De Algemeene Genade. door Dr. V. Hepp.
Kampen, J. H. Kok.

't Was een verrassing voor mij, toen de post mij de vierde brochure der reeks "Dreigende Deformatie" bezorgde, die immers beloofd was over het onderwerp "de algemeene genade".

'k Had reeds de hoop opgegeven, en velen met mij, dat de overige der door Dr. Hepp beloofde brochures zouden verschijnen. Nu 't zou gaan over het onderwerp, dat ons 't allermeest interesseerde, was de publicatie stop gezet! Zoo scheen het. Zoo werd zelfs in sommige Nederlandsche bladen geschreven. En 't scheen ook waar te zijn, want de vierde brochure liet zeer lang op zich wachten! En zie, daar ontving ik toch No. 4 der reeks. Dat was een ware verrassing.

Waarom de schrijver zoo lang op zich liet wachten? Hij geeft hiervoor een heel gewone reden aan. Dat hij er ooit aan gedacht zou hebben om verder maar te zwijgen tot de deputaten over de meeningsverschillen hun arbeid hebben verricht, blijkt uit geen enkel woord. Hij deelt ons heel eenvoudig mede: "werkzaamheden, welke den voorrang hadden, brachten vertraging".

In tusschen schoof ik aanstonds alle werkzaamheden, die even verschoven konden worden, opzij, en zette mij aan het lezen der brochure. En ik zal ook maar aanstonds met de bespreking er van in ons blad beginnen.

I. Korte Weergave Van Den Inhoud.

In eene inleiding bezingt de schrijver allereerst den lof der "opnieuw ontdekte" leer der algemeene genade. "In welk een weelde verheugde zich de vorige generatie", aldus Dr. Hepp. . . "toen in de laatste decennien der vorige eeuw de leer der algemeene genade uit haar sluimering werd gewekt". (Ik kan mij van die "weelde" en "verheuging", zelfs uit de eerste jaren der tegenwoordige eeuw niet veel herinneren, schoon ik toen nog in Nederland was, naar de mate eens jongelings ook eenigszins meeleefde, catechisatie en jongelingsvereniging getrouw bezocht, en zelfs ook meende Kuyper-enthousiast te zijn destijds; bij ons was die weelde der gemeene gratie altijd nog beperkt tot de vraag uit Hellenbroek: "Hoevelerlei genade is er? Tweeërlei: de algemeene en de bijzondere genade"; en voorts tot regen en zonneshijn. Maar misschien had dit gebrek aan verheuging in de weelde der gemeene gratie wel zijn oorzaak daarin, dat wij Kerk-Aasche mensen waren, die destijds nog tamelijk

scherp tegenover de Kerk-Beesche mensen stonden. Ik geloof, dat de laatstgenoemden zich altijd wat meer in de weelde der gemeene gratie verheugd hebben dan de eersten). Voor een langen tijd had de leer der algemeene genade in winterslaap verzonken gelegen, maar "toen eindelijk het Calvinisme weer ontwaakte. . . boeide ook de leer van de algemeene genade de geesten van hen, die uit de Schriften naar de Gereformeerde symbolen wilden belijden en leven". En "gedurende een tweede twintigtal jaren mocht het (gereformeerde volk, H.H.) zich verblijden over de eenigheid in het belijden der algemeene genade Gods. Toen kwam een donkere wolk aanzetten en barste los". p.p. 7-11.

Die donkere wolk kwam op in Amerika. En Dr. Hepp wijdt voorts enkele bladzijden aan een korte beschrijving van onze geschiedenis en strijd over het stuk der gemeene gratie alhier. Maar de donkere wolk breidde zich uit. Of liever, naar de voorstelling van Dr. Hepp, er kwam een tweede donkere wolk opzetten en daaruit regent het thans in Nederland. Want: "De vraag is gesteld — zij lag trouwens voor de hand — of de vonken van het geschil van Amerika naar hier zijn overgevoegen. Ik geloof te mogen verzekeren, dat dit allermint het geval is. Onze kerkelijke pers heeft indertijd haar lezers over het tragisch gebeuren in Amerika wel ingelicht. Maar van eenige sympathie met de schismatieke broederen (kan dat er eigenlijk wel bij door, "scheurmakers" en toch "broederen"? H.H.) werd in onze kringen niets gemerkt. Wel werd de Synode van Kalamazoo geprezen om haar kloee handhaving van de belijdenis. De aanvallen in het Amerikaansche schismatieke blad sindsdien op mannen uit ons midden ondernomen, bleven nagenoeg onbeantwoord".

Hiervan zou nog wel een en ander kunnen worden gezegd, doch ik haast mij om voort te gaan met de beschrijving van den inhoud der brochure.

De "Inleiding" wordt besloten met enkele paragrafen onder het opschrift: "Tweeërlei maatstaf?" Dr. Hepp was namelijk beschuldigd van het aanleggen van "Tweeërlei maatstaf". Ik meen mij te herinneren, dat de beschuldiging van Dr. Schilder kwam. Bij de bespreking van de Amerikaansche kwestie sprak Dr. Hepp slechts van "misverstand"; bij de beoordeeling der geschillen in Nederland spreekt hij steeds van "afwijkingen", "dwaling". Het is der moeite waard er even op te letten, hoe Dr. Hepp dit verklaard:

"Is het werkelijk ongeoorloofd tweeërlei maatstaf aan te leggen? Hebben wij ons niet te houden aan den regel, dat elk concreet geval op zichzelf moet worden beoordeeld? Kan het dientengevolge soms niet noodig blijken, dat twintigerlei of honderderlei maatstaf wordt gebruikt? Doch om nu eens bij den tweeërlei maatstaf te blijven.

"Een catechisant zal zich eens erg Remonstrantsch

uitdrukken. Hij zal b.v. beweren, dat God hen heeft uitverkoren, van wie Hij wist, dat zij in Zijn Zoon zouden gelooven. Zal dan de caticheet dadelijk de wenkbrauwen fronsen, bedenkelijk het hoofd schudden en de zaak hoog ernstig opnemen? Of zal hij antwoorden: je verstaat dat nog niet zoo goed, ik zal je dat eens uitleggen? Maar wanneer een predikant van den kansel zich precies dezelfde uitdrukking zou veroorlooven, mag dan de kerkeraad dat zoo goedmoedig dulden? Zouden de ouderlingen hem niet met een geheel anderen maatstaf mogen en moeten meten?

“Nu bedenke men wel, dat dit slechts een vergelijking is. Het is volstrekt niet de bedoeling de thans schismatieke broederen in Amerika op één lijn te stellen met catechisanten. Slechts wordt gepoogd daardoor duidelijk te maken, dat voor toestanden bij de Gereformeerden in Amerika de Hollandsche maatstaf nog niet deugdelijk behoeft te zijn.”

En dan herinnert Dr. Hepp aan hetgeen hij in zijn brochure “Misverstand” reeds schreef, ons “misverstand” daaruit verklarende, dat de gereformeerde kerken alhier niet een nauw geestelijk contact hadden met de leiders der gereformeerde kerken in Nederland en dat wij ons dus “niet zoo spoedig de denkbeelden, door deze eminente voorgangers verkondigd” ons eigen maakten.

Uit bovenstaande kan het onzen lezers in elk geval duidelijk worden, dat de brochure “Misverstand” met-terdaad op misverstand berustte.

De hoofdinhoud van Dr. Hepp's brochure over De Algemeene Genade splitst zich verder in twee deelen of hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk is gericht tegen de beschouwingen van hen, die bij de loochening der gemeene gratie uitgaan van het verbond der genade, met name tegen de beschouwingen van Dr. De Graaf. Het tweede hoofdstuk richt zich geheel tegen de beschouwing van Dr. Schilder, die bij zijn critiek op de leer der algemeene genade uitgaat van het “werkverbond”.

In het eerste hoofdstuk geeft Dr. Hepp allereerst een overzicht van de gewraakte beschouwing in enkele stellingen. Daarna biedt hij eene toelichting op die stellingen. De gewraakte beschouwing wil wel spreken van een algemeene goedheid, niet van eene algemeene genade Gods over de ongeloovigen. Die goedheid Gods is dan een “uitlooper” van de genade in Christus. Verder stelt ze, dat er slechts één genadeverbond is, loochent ze, dat God de Vader is van alle menschen, bestrijdt ze, de “twee-terreinen-leer” en stelt ze, dat de overheid regeert bij de gratie van Christus. Voorts beoordeelt Dr. Hepp dan deze beschouwingen in het licht der Schrift en der Gereformeerde belijdenis. Hij verwijt het de gewraakte beschouwing, dat zij met de Gereformeerde belijdenis in het geheel niet, met de Gereformeerde dogmatiek zoo goed als niet rekent, dat ze uit exegetisch oogpunt schuldig staat

aan inlegkunde en dat ze op geheel willekeurige wijze het begrip “genade” bepaalt. Hij tracht verder aan te toonen, dat de gewraakte beschouwing in haar kerngedachte onschriftuurlijk is, dat ze tegen de Schrift ingaat, wanneer ze het algemeene vaderschap Gods loochent en leert, dat de overheid regeert bij de gratie van Christus; en tevens tracht hij de gewraakte beschouwing in het licht te stellen als tegen de belijdenis ingaande. Hij besluit dit hoofdstuk door nog te wijzen op eenige “misvattingen” van deze beschouwing.

Hiermede zijn we reeds toegekomen aan bladzijde 65 der brochure, die in haar geheel 94 pagina's telt. Het gevoelen van Dr. Schilder wordt dus minder breed besproken dan dat van Ds. De Graaf. En van deze kortere bespreking geeft Dr. Hepp allereerst reken-schap. Dr. Schilder heeft wel veel geschreven, maar toch niet zooveel, dat direkt verband houdt met de leer der algemeene genade. Voorts drukt Dr. Schilder zich dikwijls “raar” uit en het is moeilijk van deze “raar-zeggerij” een objectieve weergave te geven. Ook is er in dit tweede gevoelen bij alle verschil toch ook veel, waarin het met het eerste overeenstemt. En eindelijk is Dr. Schilder immers opnieuw begonnen met te schrijven over dit onderwerp en moet de mogelijkheid toegegeven, dat hij zich op enkele punten zal corrigeren.

Dit tweede gevoelen is, volgens Dr. Hepp, in hooge mate destructief. Ze breekt maar af; ze bouwt niet op. Verder is het speciaal tegen Dr. Kuyper gericht. De hooge Kuyper-boom wordt erg besnoeid. De schrijver toont vervolgens aan, dat dit tweede gevoelen uitgaat van het werkverbond en allerlei verwarde begrippen hierover heeft; dat het, inplaats van gemeene gratie, wil spreken van gebod, van gemeen mandaat en dat het op deze wijze toch de gemeene gratie loochent; dat het in tegenstrijdigheden vervalt met betrekking tot de “kleine overblijfselen”; dat het al teveel nadruk legt op het begrip “medewerker Gods” en dit in syner-gistischen zin uitlegt; en eindelijk, dat het niet in overeenstemming is met Schrift en belijdenis.

De brochure eindigt met enkele “Nabeschouwingen”, waarin nadruk wordt gelegd op het naar Dr. Hepp's overtuiging vaststaande feit, dat we het hier te doen hebben met een confessioneel verschil; waarin de schrijver echter verklaart, dat het niet zijne bedoeling is te verketteren. “Deze brochure werd evenals de vorige geschreven met den hartgrondigen wensch om te voorkomen, dat afwijking ooit tot ketterij wordt. Zij ademt het vertrouwen, dat men de argumenten, hier tegen het critische gevoelen ingebracht, nauwkeurig zal bestudeeren, biddend overdenken, opdat dit tot de zoo vurig gehoopte correctie zal leiden”. Verder waarschuwt de schrijver om toch de remmen na te zien. Dan krijgen we nog een paragraaf over: algemeene genade en algemeene openbaring”, die wel een ietwat

onlogische plaats heeft gekregen onder al de paranese van de overige paragrafen. En het slot is een oproep aan allen om te helpen bouwen!

Zoo veel wat de inhoud der brochure betreft.

We willen al onze lezers opwekken, om zich de brochure zelf aan te schaffen en haar te bestudeeren.

II. Algemeene Beoordeeling.

We zullen in onze beoordeeling der brochure beginnen met enkele opmerkingen.

Wat den vorm betreft mag worden opgemerkt, dat Dr. Hepp een bijzonder helderen stijl heeft. Men kan hem gemakkelijk lezen. Wat dat betreft kan ieder zich gerust deze brochure aanschaffen. Ze is metterdaad door het algemeen lezend publiek best te verstaan.

Hier en daar zijn enkele onjuistheden ingeslopen, die misschien, schoon deze brochure lang op zich liet wachten, blijk geven van haast. Op p. 12 wordt het eerste der Drie Punten niet juist aangehaald. In plaats van "rakende de gezindheid Gods jegens de menscheit in het algemeen" etc. leze men: "rakende de *gunstige* (ik cursiveer hier, H.H.) gezindheid Gods" etc. En op p. 35, zeventiende regel van onderen, lezen we: "Wordt de geloovige genadig behandeld" etc. waar zeker gelezen moet worden: "wordt de goddelooze genadig behandeld".

Wat de toon aangaat, de schrijver vergeve het mij, maar er is niets waar ik meer een hekel aan heb, om nu maar platweg mijn gevoelens uit te drukken, dan aan den toon, die in de brochures van Dr. Hepp wordt aangeslagen. Die toon is niet bitter; een bitteren toon zou men kunnen veroordeelen maar verdragen. Hij is ook niet scherp; dan zou men nog scherp tegenover scherp kunnen zetten. Hij is niet opgewonden; men zou den schrijver dan kunnen aanraden om zich wat te kalmeeren. Hij is veeleer kalm, bedaard, de toon van iemand, die zich door niets van de wijs laat brengen; hij is ook broederlijk in zekeren zin, liefelijk, zacht als olie. En toch is het ook niet de toon van iemand, die zich bewust is, dat hij de dingen bespreekt met zijn medebroederen, met zijns gelijken; het is niet de toon van een man, die met zijn mede-deputaten als commissielid de dingen beredeneert. Het is veeleer de toon van een vriendelijk vermaner, die nog het beste wil hopen van zijn nog onkundige, uit misverstand dwalende broederen; de toon van een onderwijzer, die moeite heeft met zijn leerlingen, maar die heel wat geduld oefent om den leerlingen nu eens aan het verstand te brengen, hoe de dingen eigenlijk moeten worden verstaan. Dr. Hepp weet het. En hij weet, dat hij het weet. En de anderen hebben tegenover den meester slechts een ootmoedige houding aan te nemen, om van hem te leeren. Het beeld, dat hij ten opzichte van ons gebruikt, was wel slechts als een beeld bedoeld, maar is toch karakteriseerend. Hij was destijds toch eigenlijk de catechiseermeester, wij

waren zijne catechisanten. Zelfs stelde hij destijds in zijne brochure "Misverstand" ook Van Baalen (zegge van Baalen!) als onze catechiseermeester aan, om ons den weg Gods hier "bescheidenlijker uit te leggen"! (Misverstand,, pp. 11, 12). En diezelfde toon slaat Dr. Hepp ook geduriglijk aan tegen Dooyeweerd, Volenhoven, Schilder, De Graaf, e.a. En daarbij voegt deze geduldige onderwijzer aan zijn onderwijs steeds nog vriendelijke vermaning toe om toch goed te luisteren, biddend te overwegen, van zijn dwalingen terug te keeren!

Het is de toon van iemand, die meent genoeg te hebben gepresteerd om als *primus inter pares* te kunnen optreden.

Daarom heb ik aan dien toon zulk een hekel.

Ik zou Dr. Hepp willen toeroepen: Kom toch eens van dien leiderstroon af, daal eens af naar den platten grond der werkelijkheid, en bespreek eens met ons als man met man de dingen, die ge thans uit de hoogte meent te kunnen beslissen!

Zooals hij nu schrijft moeten zijn vermaningen wel langs de koude kleeren afglijden.

Want in ernste: als Dr. Hepp vermaant, dan moet ik mij bedwingen om niet korzelig te voelen; als hij zegt: neem dit nu eens in biddende overweging, dan gevoel ik heelemaal niet meer naar bidden.

Daar komt nog iets bij.

Werd de toon, dien Dr. Hepp aanslaat, nu nog gesteund door een krachtige redeneering, door sterke bewijsvoering, door grond op grond uit Schrift en belijdenis, men zou den toon kunnen verdragen.

Doch dit laatste is juist niet het geval.

Uit dit oogpunt acht ik deze brochure wel het minst van allen geslaagd.

De inhoud der brochure stelt zeer te leur.

Dit is in de eerste plaats reeds hieraan toe te schrijven, dat er geen afgeronde beschouwingen worden becritiseerd noch ook door den schrijver worden geboden. Er worden verschillende stellingen der gewraakte beschouwingen gewogen en te licht bevonden; en tegenover die stellingen worden andere gehandhaafd. Maar van systeem, van eene afgeronde beschouwing over de gemeene gratie is geen sprake. Ik wil de schrijver hiervan geen verwijt maken. Gedeeltelijk moet dit ongetwijfeld worden toegeschreven aan het feit, dat er ook bij degenen, die hij bestreed, niet zulk een systeem, zulke een afgeronde beschouwing bestaat, althans door hen niet werd gepubliceerd. Maar waarom dan brochures uitgeven eer de tijd daarvoor rijp is? Waarom niet te wachten? Waarom over enkele bijzonderheden te fitten? Hoe dit ook zij, ik had van deze brochure veel meer verwacht. Ze brengt ons geen zier verder. Ze verspreidt over de gemeene gratie niet het minste licht. Ik herhaal met nadruk: *niet het minste licht*.

En het bewijs uit de Schrift en uit de belijdenis is uitermate arm!

Dit was wel te verwachten, maar het is toch nog armer dan ik het mij had kunnen denken.

Dit wat mijn algemeenen indruk betreft.

Hierbij wil ik het echter niet laten.

Aan de vierde brochure van Dr. Hepp wil ik een breedere bespreking wijden. De zaak gaat ons bijzonder aan. En van ons "schismatieke" blad zal zeker wel verwacht worden, dat we op de in de brochure besproken materie breder zullen ingaan.

We zullen daarbij zooveel mogelijk stelling tegenover stelling zetten.

En we zullen daarbij vooral ons op Schrift en belijdenis zooveel doenlijk beroepen, ook al moeten we daarbij herhalen, wat we reeds meer dan eens in het verleden hebben geschreven. Vooral omdat het immers ons "schismatieke" blad is, dat deze dingen bespreekt, zal het zaak zijn, dat we in onze bespreking op Schrift en belijdenis ons beroepen.

Doch dit zal moeten wachten tot een volgende maal.

H. H.

Dr. Schilder Over De Jongste Brochure Van Dr. Hepp

Ook in de Nederlandsche bladen werd reeds een begin gemaakt met de bespreking van Dr. Hepp's brochure over de algemeene genade.

Ik verwacht, dat onze lezers er belang in stellen om op de hoogte te blijven met hetgeen in Nederland over deze zaak wordt geschreven. Daarom zullen we zooveel mogelijk het voornaamste in ons blad weer geven.

In *De Reformatie* van 5 Nov. verschenen reeds twee artikelen over Dr. Hepp's laatste brochure, het eene van Dr. Schilder, het andere van Ds. J. M. Spier, de schrijver van "Op Gods Woord Gegrond".

Het artikel van Dr. Schilder laten we hier volgen:

PROF. HEPP'S MISVERSTANDEN INZAKE DE ALGEMEENE GENADE. I.

Ter Inleiding.

Rustig gaat het zelfvertrouwen van Prof. Dr. V. Hepp voort, zich bloot te geven; thans in een vierde Dreigende-Deformatie-brochure over "De algemeene genade". Al zijn hem ernstige fouten onder het oog gebracht ter

zake van het stellen der diagnose, hij gaat nochtans voort met zijn aanwijzing van "symptomen". Al is hem aangetoond, dat hij in zijn strijd tegen broeders dogmatische stellingen poneert van verre strekking, (b.v. wat betreft den "nieuwen mensch"), die evenwel rechtstreeks ingingen tegen gereformeerde exegese als van Prof. Greijdanus, hij vervolgt toch onverdroten zijn vermaningen, om toch de dogmatiek niet van de exegese los te rukken. Al is hem van onderscheiden zijde onder het oog gebracht, dat zijn "opbouw" geen crediet heeft bij aangevallenen en ook bij niet-aangevallenen (ik denk aan wat Prof. Ridderbos opmerkte over Prof. Hepps beweren van de "algemeen-menschelijke natuur" van Christus), niettemin, staat hij te smee-ken, of men als-t-u-blijft toch bouwen wil, met hem mee; en dat terwijl hij broeders, die dit al lang voor hem deden in vraagpunten, waarin zij eerder dan hij zich aan publicatie waagden, telkens in de rede valt op zoo ondeugdelijke manier. Van eenig herstel der fouten verneemt men niets; de wagen blijft verder glijden.

Ditmaal wordt ook ondergeteekende aangevallen; waarop gerekend was. In brochure IV wordt, van blz. 18—65 Ds. S. de Graaf van Amsterdam, en van bl. 65 af tot aan het slotkapittel ondergeteekende bestreden.

Het is den schrijver niet ontgaan, dat tussen Ds. de Graaf en mij verschillen zijn. Dat hij die geschillen zuiver construeerde, geloof ik niet; in het stellen der diagnose, en in de aanwijzing der symptomen is Prof. Hepp trouwens wel meer erg zwak. Ds. Spier legt in ditzelfde nummer al een paar fouten bloot.

Niettemin valt ook ondergeteekende thans een beurt onder de oorspronkelijkheidszieken toe. Ik schaam me niet, nu deze hand me daar een plaatsje wijst; ik zag daar reeds anderen zitten, wier wetenschappelijke statuus ik voor de Vrije Universiteit meerdere eere acht dan die van hem, die zoo veel fouten maakt als in deze reeks reeds gebleken is, en nog verder blijken zal. Was ik met Prof. Hepp alleen (mijn poging daartoe enkele maanden geleden, bleef zonder gevolg), ik zou gezegd hebben: u spreekt nog al eens over de binnenkamer; welnu, in deze binnenkamer verklaar ik, dat van die oorspronkelijkheidsziekte bij mij geen spoor aanwezig is. Maar de lust om aan Prof. Hepp een broederlijke "biecht" te doen, vergaat ook anderen dan mij.

Wat zal men trouwens nog denken van heel die "diagnose" van den hoogleeraar Hepp? Hij heeft in brochure I grootvaderlijk geconstateerd, dat de groep, die hij zou gaan bestrijden, onder meer leed aan biblicisme. Niettemin wordt thans in nummer IV beweerd, dat aan het "gevoelen" (van ondergeteekende) "niet gelijk aan het eerste biblicisme ten laste kan worden gelegd". Men zou willen vragen, uit welk motief Prof. Hepp dan toch in dit verband en na de in brochure I gestelde diagnose begint te polemiseren tegen mij als tegen het tweede lid derzelfde commissie, die door de synode benoemd is, om de zaken eens rustig te bekijken, en waarvan hij het lidmaatschap aanvaard heeft?? Een verklaring voor het doen van dezen dokter zoeken we maar niet. Overigens zal wel niemand uit deze opmerking afleiden, dat ik liever niet in een gezelschap zou staan met mannen als Ds. de Graaf en anderen, van wie een hooggeleerde citaten geeft zonder vermelding van vindplaats.

Natuurlijk zullen we, teneinde niet te laten wegblazen wat reeds gewonnen werd, op de bedenkingen van Prof. Hepp antwoorden. Dat wij reeds herhaalde malen op beschouwing of polemieken van hem met argumenten ingingen, zonder antwoord te krijgen, zal ons geen reden zijn, om nu maar het zwijgen ertoe te doen. Want ik zie niet Prof. Hepp, doch het gereformeerde volk, dat naar mijn vaste overtuiging, in verwarring gebracht wordt door zijn vertoogen, zelfs, als ze hier en daar dogmatischen opbouw trachten te geven. Ik zal in wat hier volgt, nu en dan mijn verwondering moeten uitspreken over dogmatische en andere uitspraken van Prof. Hepp; ook nu ligt van dit overigens ongezellige bedrijf de aanleiding niet aan mijn kant. De ongezelligheid neemt intusschen de nuttigheid niet weg.

Hier en daar zal een korreltje zout den maaltijd mogen aannemelijk maken. Prof. Hepps wijze van citeeren biedt daar overvloedig aanleiding voor. Spreek ik van "sancties" in het verbond tusschen mensch en God, dan vindt de hoogleeraar Hepp dit ietwat "raar", en merkt op, dat het woord "sancties" "meer aan het volkenbondspact dan aan het werkverbond doet denken". Nu ja, ik ben dan ook opgevoed bij Prof. Honig, die ons in zijn onderwijs in de ethiek met dat woord "sancties" vertrouwd maakte; en overigens is het al weer lang geleden, dat Prof. Hepp de Gereformeerde Ethiek van Prof. Geesink uitgaf. Zijn geheugen zal hem in den steek

gelaten hebben; in het register op Geesink vindt men een apart "kopje": sancties. Honig zoowel als Geesink kenden het volkenbondspact destijds niet. Geesink kent sancties als "loon op het nakomen en straf op het afwijken van de wet", in de historie der ethiek. Hij spreekt erover in verband met Thomas, en met Kant, en met — de wet der tien geboden. Maar Prof. Hepp denkt aan. . . den Volkenbond. Het is nu eenmaal niet anders.

Prof. Hepp liet Geesinks diktaten wel drukken, maar kent in deze hun spraak niet. Het eenvoudige gereformeerde volk intusschen kent die spraak wel; het heeft in "Van's Heeren Ordinantiën" deel II, blz. 219, vergelijk 222, 223 enz. ook 227, zelfs een apart hoofdstuk gekregen over: "de sanctie van de wet in den kring des Verbonds". Verbond en volkenbond — dat maakt nog al verschil.

Nog een ander nootje: :De zeven brieven die de verhoogde Heiland aan de gemeenten van Klein-Azië liet schrijven, hebben natuurlijk directe beteekenis o.m. voor het cultureele leven van Zijn knechten b.v. in Sardis of Thyatire; Zijn knechten, die midden in de cultuurmoeilijkheden zaten, die op het cultuurleven van hun omgeving moesten inwerken, om de deformatie door gehoorzaamheid af te wenden, en krachtens de gehoorzaamheid aan hun Heiland in het cultureele arbeidsveld te bewijzen, dat genade herstelt, ook in het oefenen van het dagelijksch beroep. Gedachtig aan deze dingen schreef ik — want de brieven van Christus aan de zeven gemeenten hebben nog vandaag hun kracht van vermaning — dat een verstandig wijk-ouderling een cultuurkracht is, al weet hij het misschien zelf niet.

Collega Dr. V. Hepp heeft ook dit zinnetje genoteerd in zijn katalogus van rare gezegden. Toen ik het in zijn brochure aantrof, moest ik in eens denken aan het. . . costuum van Prof. Dr. H. Bavinck, dat Prof. Hepp daarom welverzorgd noemde, omdat Bavinck zooveel cultuurwaardeering had. . .

Wel die kleeren, en niet de ouderling, die op huisbezoek gaat met den Christus der zeven kandelaren voor oogen?

Het aanwijzen van verbanden moet soms wel heel lange wegen volgen. Het zij zoo.

We hopen evenwel de hoofdzaken in het oog te vatten, en niet dergelijke beuzelingen, als we deze reeks vervolgen.

K. S.

H. H.

Of Grace

The term *grace* denotes a subject that always occupied an important place of interest in the mind of the Church of the new dispensation from the very beginning of its history. It is also a term that occurs very frequently in the Word of God. The word *grace* one meets with everywhere, in the Old Testament as well as in the New. It is one of the key-words of the Bible. Without understanding its denotation and connotations one cannot understand Scripture. The more fully and clearly one understands the meaning of this term, the better he will understand Holy Writ. Take this word out of Scripture and you have taken the very heart out of the Word of God. It is because the Bible is the revelation of the grace of God that bringeth salvation, that it is dear to the heart of the child of God. By the contents and significance of that word the child of God lives and dies, without it he could neither live nor die. It expresses in one word all the objective blessings of salvation on which the Christian has founded his hope; and at the same time it also denotes the subjective power, the power in him, by which he is liberated and delivered from sin and death and made partaker of eternal life. By grace he is saved; by grace he lives; by grace he believes, hopes, loves. By grace he is justified and sanctified, quickened and glorified; by grace he is a partaker of the sufferings of Christ, fights the good fight of faith, is patient, yea, glories in tribulation; by grace he hopes to the end for the salvation that is to be revealed in the last time. Grace is the key-word in the explanation of the mystery of salvation, and without grace you cannot explain the Christian.

Small wonder, then, that the Church always felt the importance of maintaining the proper and true, the Scriptural conception of the grace of God over against all human philosophy. And small wonder that many important controversies were carried on about the meaning of this important element in the Christian's confession. It was the desire to maintain the truth concerning the grace of God over against the false philosophy that would make it common, that gave rise to our Protestant Reformed Churches. It is not superfluous, therefore, always to be reminded of the teaching of Scripture on this part of our Confession.

The Word *grace*, as it occurs in Scripture, appears to have many different connotations, although we believe that they all refer to some underlying idea. Perhaps the most general and basic notion, from which all other connotations can be most readily explained, is that of gracefulness, pleasantness, attractiveness, beauty. In this sense the word occurs both in the Old and the New Testament. Thus we read in Prov. 22:11: "He that loveth pureness of heart, for the grace of his lips the king shall be his friend". Here the word

evidently has the signification of pleasantness, beauty. A man speaks pleasant and agreeable words, his speech is graceful, so that for the sake of it the king is his friend. The pleasantness and grace of his speech, however, is not superficial; it is not the vain beauty that characterizes the speech of the flatterer or boaster, but it is the beauty that expresses pureness of heart. It has an ethical basis. It is rooted in goodness. It is an ethically pure speech that is considered graceful and beautiful. Thus it also occurs in Ps. 45:3: Thou art fairer than the children of men; grace is poured out into thy lips, therefore, God hath blessed thee forever. Also here it is evident, that grace is used in the sense of beauty and attractiveness that is rooted in ethical goodness. In Prov. 31:30 the word *grace* is even employed for the outward gracefulness of bodily form, of which it is, then, asserted that in itself is deceitful and vain. This is also in harmony with the root-meaning of the Hebrew word, which signifies to incline gracefully toward anyone, to be pleasant toward someone and thus to favor that one. The word that is used in the New Testament for "grace" is derived from a verb that signifies to be pleasant and thus to afford joy, even as a thing of beauty is a joy forever. And so, also the New Testament word for *grace* has the fundamental notion of charm, gracefulness, attractiveness, beauty. We read of the Lord, that all bear Him witness and wondered at the gracious words (in the original: words of *grace*) which proceeded out of His mouth, by which undoubtedly is meant, that the speech of the Lord was remarkably pleasant and in the true sense of the word beautiful, graceful. The Lord was a charming speaker. Luke 4:22. The same significance of the word we find in Col. 4:6, where the apostle admonishes the Christians, that their speech must always be with grace, seasoned with salt, in order that they may know how they ought to answer every man. Their conversation, in other words, must always be characterized by the beauty of ethical purity. Perhaps the same meaning may be found in Eph. 4:29: Let no corrupt communication proceed out of your mouth, but that which is good, to the use of edifying, that it may give grace to the hearers, where "speech that giveth grace" or that is truly pleasant, stands over against corrupt communications. And the apostle Peter writes, I Peter 2:20: For what glory is it, if when ye be buffeted for your faults, ye shall take it patiently? But if, when ye do well, and suffer for it, ye take it patiently, this is acceptable with God. Here the word for "acceptable" is "grace" in the original; so that the meaning is: patience in suffering for the sake of righteousness is beautiful in the eyes of God. So that, on the basis of Scripture we come first of all to the conclusion that, objectively, *grace* denotes the attribute, virtue or quality of beauty or pleasantness or charm; more especially of that ethical beauty or charm that is rooted in true goodness

and purity, that is the expression of true perfection. For, only what is truly good is truly beautiful; while all that is corrupt and imperfect must be condemned as ugly and repulsive. It is only in the world of sin that the ethically corrupt can be considered charming and attractive; in the sight of God and according to the judgment of Scripture it is never so presented!

Hence, in the second place, we find the word grace in Scripture denoting subjectively an attitude of gracefulness or pleasantness, a gracious disposition, a friendly willingness or inclination of the heart one may assume over against or with reference to another. This is, no doubt, the meaning of the word in the frequently occurring phrase: to find grace in the eyes of someone. One who finds grace in the eyes of another reads in the latter's eyes that he is graciously disposed toward him, that he looks upon him with favor. Thus also it is used in Luke 1:30, where we read that the angel addresses the prospective mother of our Lord: Fear not, Mary, for thou hast found favor (grace) with God. The meaning is evidently, that God is favorably inclined, is graciously disposed toward her. In the same sense Stephen employs the word of David, concerning whom he declares that he found favor (grace) before God and desired to raise a tabernacle for the God of Jacob. And once more in Acts 14:26: And thence sailed to Antioch, from whence they had been recommended to the grace of God for the work which they fulfilled. And also in Rom. 5:15 the word grace has the meaning of gracious disposition, where we read: much more the grace of God, and the gift by grace, which is by one man Jesus Christ, hath abounded unto many.

It will be readily seen, how from this, the meaning of the word grace is derived that is most generally and vividly in the mind of the Church, that, namely, of undeserved and forfeited favor. Essentially this is the same signification as the one we just called to your attention, only the free and undeserved character of it is now emphasized and emphatically revealed. Still the word has the meaning of friendly or gracious disposition, the gracious attitude of God toward His people, but now the freedom and sovereignty of this grace is emphasized by the state and condition of the subjects that receive and experience this grace of God. Grace is always free. It always has its basis only in God. But the freedom and independance of this favorable disposition of God is brought out more clearly and vividly, when the recipient is himself a sinner, who forfeited every claim to the favor of God and deserved, in fact, only His wrath and disfavor. Hence, the Word of God uses the term grace as standing opposed to debt or obligation; opposed also to work. When anything is out of works, or according to work, it is not out or according to grace and vice versa. Thus we read in Rom. 4:4: Now to him that worketh the reward is not reckoned of grace, but of debt. The wage-

earner does not receive a token of the gracious disposition of his employer when he receives his wages. But we are being justified freely by his grace through the redemption that is in Christ Jesus, Rom. 3:24. In our justification we have a manifestation of the free, gracious and friendly disposition of God to usward. Hence, if it is by grace, it is no more of works, otherwise grace is no more grace; but if it be of works, it is no more of grace, otherwise work is no more work, Rom. 11:6. But we have redemption through the blood of Christ, the forgiveness of sins, not according to works, which would be impossible, but according to the riches of His grace, Eph. 1:7. Grace, then, is such a friendly disposition, such a favorable attitude of God toward His people, as makes it possible even for those that are entirely undeservant, yea, that have wholly forfeited His kindness and favor, to receive it.

Hence, in the fourth place, the word grace is used in Scripture, to denote the operation of God, in this attitude of favor and friendly willingness, with respect to its objects; as well as the implication of all the spiritual blessings that by this operation of God are bestowed on them. Important in this connection is the all-comprehensive sense in which the term is employed in I Peter 5:10: "the God of all grace". This implies, in the first place, that God is gracious in Himself; He is an all-gracious God; in the second place, that He is the Author of all grace, wherever you find grace, it is the grace of God; and in the third place, that He is the sole Author of grace; apart from Him there is no grace; He causes it, works it, bestows it as a manifestation of His own gracefulness. Thus we take it, is the meaning of the word grace in the apostolic greetings and benedictions at the beginning and at the close of the epistles to the churches. "Grace be to you", "the grace of our Lord Jesus Christ be with you" etc. can only signify, that God in His grace through Christ may work in and upon the Church and that He bestow grace, i. e. all the blessings of salvation upon her. For, when God is graciously inclined He blesses and the contents of that blessing is grace; even as, when He is unfavorably disposed He curses and the contents of that cursing is wrath and misery. And thus we naturally find the word very frequently employed in the Scriptures, in fact, too often to quote all the passages in which it occurs with this signification. Just two passages for the purpose of illustrating the idea may suffice. The apostle writes in I Cor. 15:10: By the grace of God I am that I am, evidently meaning that the power of God's grace has made him what he is. And in I Peter 1:13 we read: Hope to the end for the grace that is brought unto you at the revelation of Jesus Christ, which we understand as referring to all the blessings of grace that shall be showered upon the Church when Jesus Christ shall be revealed in glory.

So then, finally, it can be understood that the word grace also occurs in the sense of thanks. When we read, Rom. 6:17: But God be thanked that ye were the servants of sin, but ye have obeyed from the heart that form of doctrine which was delivered unto you, the original reads: But grace be to God. And when the apostle exclaims in Rom. 7:25: I thank God thru Jesus Christ our Lord, according to the Greek he literally says: Grace be to God. And in the well-known doxology of I Cor. 15:57, the apostle rejoices according to the original: Grace be to God, who giveth us the victory. The same expression you may find in many other places, as II Cor. 2:14; 9:15; II Tim. 1:3. And the meaning is probably: grace be ascribed to God; let us attribute all the blessings of salvation only to the grace of our God in Jesus Christ our Lord and thus render praise unto His holy Name!

In order, then, to arrive at the Scriptural conception denoted by the term grace, we must proceed from the fundamental truth that God is gracious, that He, as it is expressed in I Peter 5:10, is the God of all grace. All things are first in God, and are manifested in the creature only as a reflection of the divine perfections. They are in God absolutely, that is, without any relation to the creature. Thus it is with all the attributes of the Most High. God is love in Himself. He does not depend on the existence of a creature that can be the recipient of this love in order to possess or be this virtue actively, but He is love in Himself. So God is merciful, righteous, holy, true and faithful, a God of peace in the absolute sense of the word. If this were not so, He would not be God, seeing He would not be self-existent and independent. The same is true of the attribute of grace. God is eternally a God of all grace. He is all grace. Graciousness is an attribute of His very being, even though there never were a creature to whom this grace of God were revealed. Grace belongs to God's Name. Thus He proclaimed His holy Name to Moses on the mount, according to Ex. 34:6: And the Lord passed by before him, and proclaimed, The Lord God, the Lord God, merciful and gracious, longsuffering and abundant in goodness and truth. Again, thus the psalmist addresses Him in Ps. 86:15: But Thou, O Lord, art a God full of compassion, and gracious, longsuffering and plenteous in mercy and truth. Thus he sings in Ps. 103:8: The Lord is merciful and gracious, slow to anger and plenteous in mercy. And in Ps. 116:1: Gracious is the Lord and righteous, yea, the Lord is merciful.

Now, with respect to God in the absolute sense of the word, this, no doubt, implies, that God is the perfection of all beauty, because He is the implication and eternal, infinite perfection of all goodness. God is good in the ethical sense of the word. Goodness is His very being. He is a light and there is no darkness in Him at all. His very being is righteousness

and holiness and truth, He is peace and love and life; in Him there is no unrighteousness, no corruption, no lie, no war and no envy and hatred. He is very Goodness, ethical perfection in His very Being. For that reason God is also gracious in the sense of beautiful and charming, attractive and pleasant in His whole being. For true goodness is true beauty. And these are in God in the supreme, absolute and infinite sense of the word. So that we may conclude, that God is, indeed, the perfection of beauty. Even as the ethically evil is ugly, so the ethically perfect is beautiful and charming. Grace in God is, therefore, the perfection of His ethical beauty. For that reason we read in Ps. 27:4: One thing have I desired of the Lord, that will I seek after; that I may dwell in the house of the Lord all the days of my life to behold the beauty of the Lord and to enquire in His temple. And in Ps. 16:11: In thy presence is fulness of joy; at thy right hand there are pleasures forevermore. And once more in Ps. 50:2: Out of Zion, the perfection of beauty God hath shined. God is altogether lovely. He is absolute loveliness. All that is in God is charming!

But this is not all. God is not only lovely and beautiful, so that the knowledge and contemplation of Him is a delight, but He also knows and contemplates Himself as beautiful. He knows Himself and eternally beholds Himself as beautiful. He has an eternal delight in His own beauty. For, He is the triune God, Father, Son and Holy Ghost. The Son is the Word and in Him the Father expresses all the goodness and beauty of His image. And in the Spirit the Son returns to the Father and the Father contemplates Himself as the perfection of beauty. Hence, God knows Himself as gracious. He has a delight in the beauty of His perfection. So that we may come to the conclusion, that grace, as it is in God in the absolute sense of the word, is that virtue of the divine Being according to which He is the perfection of beauty in Himself and contemplates Himself as such with infinite delight. The absolutely gracious God is graciously inclined toward Himself and rejoices in Himself with perfect joy!

This gracious God, then, has willed to reveal Himself in all the beauty of His divine Being and life. For this purpose He eternally conceived of a people, in His sovereign counsel, that would be a reflection of His own divine grace, a people in whom all the fulness of His beauty should be reflected in a creaturely way. To reach this purpose God conceived of His people as made like unto the image of His Son. For as the fulness of the Father dwells in the Son, as He is the express image of the Father in the infinite sense, the very effulgence of His glory, so the fulness of the Son must dwell in the Church, in such a way, that through all the multitude of them that are saved the glory and beauty may shine forth and be reflected. In His eternal counsel therefore God conceived of a

and that His grace is surely free and sovereign. It cannot, therefore, depend on the will of the sinner, whether he shall receive grace or not. And on the other hand, if God is graciously inclined toward anyone, He surely causes His grace to operate in the heart of that sinner, as surely as Christ died and rose for him. Grace, in other words, is always first. And because it is first, it surely is always effective upon its objects; and because it is always effective, either of two things must be true: all men are surely saved or the grace of God is not general. And since all men are not saved, the grace of God surely cannot be general, including all men head for head individually.

In the second place, this grace of God cannot be common. It cannot have the righteous and the wicked for its object. Also in regard to this we shall not now quote the innumerable passages of Scripture that plainly prove the proposition that the grace of God is specific and not common. What I wish to point out is the fact, that it lies in the very nature of the grace of God that it cannot be common. For, if grace in God is the virtue, according to which He is beautiful in His very being as the perfection of ethical goodness and according to which He has a delight in Himself as the ethically good and beautiful, it is evident that in deepest sense His grace can never have for its object what is wicked and evil. If it is objected, that He is, nevertheless, gracious to His people, and that they also are by nature wicked and sinful, I reply, that God beholds them, not as they are in themselves, but as they are in Christ Jesus from eternity. And then they are not wicked and evil, but righteous and holy. God beholds no sin in Jacob and no iniquity in Israel, but His people are precious and beautiful in His sight. It is true that their sin and iniquity as they are by nature is repulsive to Him, reason why He removes it and washes and cleanses and sanctifies them by the power of His grace. But they themselves are the object of His eternal delight in Christ Jesus, their Lord. But the grace of God is not and cannot be common. His face is against the wicked and He hates them every day!

But this grace of God, as to its object, is organically particular. It concerns, indeed, only the elect, those whom God has ordained from eternity to be made like unto the image of His Son. But it does not concern these elect merely as an arbitrary number of individuals and apart from the rest of creation. On the contrary, the elect are conceived as an organism, as one organic whole, as one body, the body of Christ, as a beautiful temple or building, expressing one idea. As a body is not merely a number of members, but an organic whole, in which all the members, each one in its own place, serve the purpose of the whole; or, as a building is not a pile of brick and stone and wood, but a well-planned whole, in which an idea is expressed and in which every part serves to bring out

the unity and beauty of the idea; so also the elect Church of God is not an arbitrary number of saved persons, snatched from the human race and from the rest of creation, but one organic whole, expressing the one idea of the beauty of the Lord in Christ Jesus, and every member serves the one purpose to cause the beauty of the Lord to shine forth, each in His own way. And again, that organic whole of the elect and glorified Church of Christ does not stand alone, but in the new creation, the new heavens and the new earth, which shall be beautified by the power of God's grace, to fit the beauty of Christ and His Church. And all shall be to the praise and glory of Him, Who is the perfection of goodness and, therefore, the highest perfection of beauty: the God of all grace!

H. H.

BEKENDMAKING

Classis-vergadering der Protestantsche Gereformeerde Kerken staat D. V. te worden gehouden Wcensdag January 12, 1938 om negen uur in den voormiddag in de Eerste Protestantsche Gereformeerde Kerk te Grand Rapids, Mich.

M. Vander Vennen, S. C.

NOTICE

The league of Mens' Societies will hold a Membership meeting on Thursday, December 16, in the Creston Protestant Reformed Church. Rev. H. Veldman will speak to us on the Topic: "What Should be our Attitude as Protestant Reformed People toward the Christian Labor Association"? All members are urged to be present at 8:00 sharp, so we can start on time. This will allow more time for discussion after recess.

G. Borduin, Sec'y.

ATTENTION !!!

The Protestant Reformed Society for high school education will hold their next meeting D. V., Thursday, December 9, at 7:45 P. M. in the basement of the First Protestant Reformed Church of Grand Rapids. As many men as are able are urged to attend to help decide the various important matters to be brought before the Society.

Prot. Ref. Society for High School Edu.

De Hope Van Het Schepsel

(Slot)

Twee dingen worden ons geleerd aangaande het schepsel of "de gansche schepping", zooa's deze thans bestaat. Allereerst leert ons de Schrift in Romeinen 8:19-22, dat dit schepsel der ijdelheid onderworpen is, niet gewillig, maar om diens wil, die het der ijdelheid onderworpen heeft. De laatste woorden doelen ongetwijfeld op God. Het schepsel is niet door of met zijn eigen wilskeuze der ijdelheid onderworpen geworden. Dit is wel het geval met den mensch. Door zijne moedwillige ongehoorzaamheid toch viel hij en haalde hij over zich de straf des doods. Ook kan het niet worden gezegd, dat het schepsel der ijdelheid onderworpen is door den mensch. Wel is het om des menschen zonde en door des menschen afval van den levenden God, dat het schepsel ook der ijdelheid onderworpen werd, maar daarmee is nog niet gezegd, dat de mensch de gansche schepping aan de ijdelheid onderwierp. Hij, die dat deed is God, die het aardrijk om des menschen wil vervloekte. De mensch toch stond in de aardsche schepping als onderkoning Gods. Hij was ambtsdrager. Hij was geroepen om zijn God lief te hebben met geheel zijn verstand, geheel zijn ziel, al zijne krachten, en om in liefde God te dienen in gehoorzaamheid. Hij was profeet met de roeping om God te kennen en te verheerlijken; priester met de roeping om zichzelf en alle dingen Gode te wijden; koning om over alle aardsche werken Gods te regeeren als voor Gods aangezicht en overeenkomstig Zijn wil. Vandaar dan ook dat het schepsel, dat de "gansche schepping" op hem aangelegd was, opdat dit schepsel, den mensch zou dienen, en deze in en met dat schepsel God zou dienen. Dit dienen van den mensch door het schepsel is geen abstractie, maar volle werkelijkheid. Heel de aardsche schepping, met boom en bloem en het groene kruid, met de dieren des velds en de visschen der zee en alle dingen, concentreeren zich metterdaad om den mensch, dienen hem, en hij regeert over die schepping. Doch het doel van dit dienen is niet, dat de mensch nu zijn eigen eer zou zoeken en met het schepsel de lust des vleesches en de lust der oogen en de grootheid des levens zou dienen, maar opdat hij als de koning-priester alle dingen Gode zou wijden.

Zoo was het oorspronkelijk. En in dien oorspronkelijken staat was het schepsel niet der ijdelheid onderworpen, maar bereikte het in en door den dienst des menschen zijn doel. Zoo is het thans echter niet meer. Want de mensch viel. Hij werd priester des duivels. Hij dient niet meer zijn God. Het beeld Gods verkeerde in zijn tegendeel. Zijn kennis werd duisternis; zijn gerechtigheid werd verkeerdheid van hart en wil; zijn heiligheid werd onzuiverheid in al zijne genegen-

heden. De mensch zelf werd ijdel. En ijdelheid wil juist zeggen, dat iemand verkeert in een staat, waarin hij zijn doel mist. Hij werkt en zwoegt, hij strijdt en worstelt, maar al zijn streven is ijdelheid, want het mist zijn doel. Dat doel is Gods glorie. En dat doel wordt door den zondigen mensch steeds gemist. Hij mikt op andere doeleinden. En dat mikken op andere doeleinden, en dat missen van het eigenlijke doel, God, is zijne zonde. Een van de meest dikwijls voorkomende woorden in het N. T. voor zonde is dan ook het woord, dat beteekent: het doel missen. En doordat hij zijn doel mist, mist hij ook zijne zaligheid. Want juist in den dienst Gods was zijne zaligheid. Nu staat het echter zoo, dat ook in de tegenwoordige wereld, in haar gevallen staat, het schepsel nog steeds den mensch dient. En nog altijd heerscht de mensch over "de gansche schepping". Hij wil geen koning onder God zijn. Hij keert zich in vijandschap tegen God. Maar hij doet dit met het gansche schepsel, dat nog altijd den mensch dient. Daarmee is thans ook dat schepsel der ijdelheid onderworpen. De aarde brengt nog altijd hare vrucht voort voor den mensch, en het dier zwoegt en lijdt om den mensch te dienen. De regen valt op het aardrijk neer en de zon schiet haar verwarmende stralen om de aarde vruchtbaar te maken; de ingewanden der aarde bieden hunne schatten den mensch aan; de krachten der schepping worden door den mensch ontdekt en aan zich onderworpen: — alles echter in den dienst der ijdelheid en der zonde. De schepping dient dus nog wel den mensch, maar kan in dat dienen van den mensch niet meer zijn God dienen. Ook dat schepsel mist zijn doel, niet gewillig, maar omdat het ook in den gevallen staat nog altijd aan den mensch onderworpen is. Het is der ijdelheid onderworpen.

In de tweede plaats wordt ons hier geleerd, dat het schepsel ook gebonden is in de dienstbaarheid der verderfenis. De apostel schrijft immers, dat het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis om te deelen in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Het schepsel wordt hier voorgesteld als de verderfelijke dienende. Het staat in den dienst der verderfelijke en kan zich uit dien slavendienst niet verlossen. Al de arbeid en al het zwoegen en lijden van het schepsel is onderworpen aan de wet der verderfelijke, want het gansche schepsel torsch den last van Gods vloek. En dit beteekent niet slechts, dat ook dat schepsel zelf wordt verdorven, zooals in heel de schepping wel duidelijk is, maar ook, dat het in het dienen van den mensch de verderfelijke dient. Het dient immers den verderfelijken mensch. Alles, heel de schepping ligt in de dienstbaarheid des doods. Vandaar dan ook, dat het gansche schepsel als in barensnood is tot nu toe. Het zucht en kreunt, het lijdt en worstelt, waar het met al zijn arbeid aan de ijdelheid is onderworpen en

gebonden ligt in de dienstbaarheid der verderfelijheid; waar het in het dienen van den van God afgevalen mensch, die met alle dingen de valsche "cultuur" beoefent, der ijdelheid zijn krachten wijdt en zijn gaven offert en zijn doel niet kan bereiken en alles noodzakelijkerwijze moet opofferen aan den dood en het verderf. Zelfs dient ook dat schepsel om all werkers der ongerechtigheid mede voor te bereiden voor het eeuwig verderf!

Doch ook dat schepsel zal vrijgemaakt worden!

Het zal verlost worden uit die dienstbaarheid der ijdelheid en der verderfelijheid, en dat wel om te deelen in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Immers zullen naar de voorstelling der Schrift die kinderen Gods alles beërven. Zij zijn in Christus erfgenamen der wereld. Alle dingen zijn van hen, en zij zijn van Christus en Christus is Godes. En het is des Vaders welbehagen geweest om hun het koninkrijk te geven. God heeft naar Zijn eeuwig voornemen Christus verordineerd tot een Hoofd boven alle dingen, en alle dingen zullen in Hem worden vereenigd, alle dingen, die in den hemel en die op de aarde zijn. Tot die dingen behoort ook het schepsel, waarvan hier sprake is. En in dien dag, wanneer Gods welbehagen in eeuwige vervulling zal gaan, zal Christus onder God, als de Knecht, de eeuwige Koningsknecht des Heeren, aan de spitse der gansche schepping staan, eeuwiglijk over alle dingen regeeren, en wij met Hem. Dan zal ook het schepsel in dienst staan van Christus en de gemeente. Het zal weer den mensch in Christus dienen, opdat die mensch eeuwiglijk zijn God diene. Daarmede zal het verlost zijn van de onderworpenheid aan de ijdelheid. Het zal weer zijn doel kunnen bereiken in den dienst Gods. Daarmee zal het ook verlost zijn van de dienstbaarheid der verderfenis en het zal in dienst staan van het eeuwige leven, van de eeuwige onverderfelijheid van Christus en de gemeente. En het zal deelen in de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods!

Dit is zeker in overeenstemming met al, wat de Heilige Schrift ons leert aangaande de wedergeboorte aller dingen. Deze verlossing en vrijmaking en verheerlijking van het gansche schepsel is de vervulling, de eindelijke vervulling van het verbond Gods, zooals het werd opgericht met Noach en zijn zaad en zooals het teeken er van gezien wordt in den alles omspannenden boog in de wolken. Wel heeft Gods volk in Christus ook thans de roeping om weer met alle dingen voor Gods aangezicht te staan en met het schepsel God te dienen. En het doet dat ook in beginsel en naar de mate der krachten, middelen en gaven, die God hun schenkt. Doch in de eerste plaats is ook Gods volk nog niet volmaakt en volbrengt het deze taak zeer ten deele. En in de tweede plaats wordt het in het vervullen van deze taak op allerlei wijze belemmerd, beperkt en ook tegengestaan door de wereld der valsche

cultuur. Maar in Gods verbond heeft het de belofte, en in Christus is die belofte ook centraal verwerkelijkt, dat het erfgenaam van heel de wereld zal zijn. De boog in de wolken is hun daarvan het goddelijk teeken. Dit is ook de belofte des verbonds aan Abraham en zijn zaad. Immers is het juist de verbondsbelofte aan Abraham, dat hij de erfgenaam der wereld zijn zou. Dit is overal het beeld der toekomst, zooals het ons wordt geteekend in de psalmen en de profeten. Daarom moet de gemeente het onder de Heidenen verkondigen: "De Heere regeert; ook zal de wereld bevestigd worden; zij zal niet bewogen worden; Hij zal de volken richten in alle rechtmatigheid. Dat de hemelen zich verblijden, en de aarde zich verheuge, dat de zee bruisse met hare volheid. Dat het veld huppele van vreugde met al wat er in is; dat dan al de boomen des wouds juichen. Voor het aangezicht des Heeren; want Hij komt, want Hij komt om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten met gerechtigheid, en de volken met Zijne waarheid". De gemeente des Heeren wekt ook het thans nog zuchtend schepsel op om te juichen in de hope van dien dag! Ps. 96:10-13; 98:6-9.

Zoo teekent ons Jesaja, niet een tijdelijk millenium, maar de eeuwige regeering van den Knecht des Heeren, in het elfde hoofdstuk van zijn profetie. Want er zal immers een Rijsje voortkomen uit den afgehouden tronk van Isai, en een scheut uit zijne wortelen zal Vrucht voortbrengen. En op Hem zal de Geest des Heeren rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreeze des Heeren. Hij zal naar het gezicht Zijner oogen niet richten; Hij zal ook naar het gehoor Zijner coren niet bestraffen; maar Hij zal de armen met gerechtigheid richten, en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen; doch Hij zal de aarde s'laan met de roede Zijnsmonds en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddelooze dooden. Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lenden zijn. En dan, in Zijn koninkrijk en onder Zijne regeering, zal de wolf met het lam verkeerden, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen; en het kalf en de jonge leeuw en het mestvee te zamen, en een klein jonkske zal ze drijven. De koe en de beerin zullen te zamen weiden; en hare jongen zullen te samen nederliggen, en de leeuw zal stroo eten gelijk de os. En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in den kuil van den basilisk. Dan zal men nergens leed doen noch verderven op den ganschen berg van des Heeren heiligheid; want de aarde zal vol zijn van de kennis des Heeren, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.

Zoo alleen is te verstaan de telkens herhaalde belofte van nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waarin gerechtigheid woont. Want de Heere zal al de goddeloozen der aarde dooden en hunnen naam Zijnen uitver-

korenen tot eene vervloeking laten; maar Zijne knechten zullen juichen, zoodat wie zich zal zegenen op aarde, zich zal zegenen in den God der waarheid, en wie zal zweren op aarde, zal zweren bij den God der waarheid, omdat de vorige benauwdheden zullen vergeten zijn. en omdat ze voor Zijne oogen zullen verborgen zijn. Want ziet, Hij schept nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden, en zullen in het hart niet opkomen. Dan zal Jeruzalem eene verheuging zijn en haar volk eene vrolijkheid. Jes. 65:15-19. Want in den dag des Heeren zullen de hemelen met een gedruisch voorbijgaan; en de aarde en de werken, die daarin zijn zullen verbranden. Er zal in dien dag dan ook niets van de zoogenaamde werken der "gemeene gratie" overblijven; want de hemelen, door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen zullen brandende versmelten. Maar wij verwachten, naar Zijne belofte, nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont. II Pet. 3:10-13. En juist omdat in die nieuwe schepping gerechtigheid wonen zal, daarom zal ook het schepsel vrijgemaakt zijn van de dienstbaarheid der verderfelijkeit der kinderen Gods. En zoo is, ten slotte, ook het beeld der toekomst, dat aan Johannes op Patmos wordt getoond. Hij zag toch nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde was voorbijgegaan en de zee was niet meer. Dan zal de tabernakel Gods bij de menschen zijn; en God zal alle tranen van de oogen afwisschen; en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggegaan. En Die op den troon zat zeide: Ziet, Ik maak alle dingen nieuw! Openb. 21:1-5.

Hier kunnen natuurlijk vele vragen gedaan worden, die wij niet kunnen beantwoorden. Wij kunnen ons van de eeuwige dingen in bijzonderheden geen voorstelling vormen hier in den tijd; wij kunnen in concreto geen beeld ontwerpen van de bijzonderheden der hemelsche dingen, zolang wij verkeerden in het aardse huis dezes tabernakels. Zeker is echter naar de Schrift, dat er in die nieuwe schepping een vertegenwoordiging zijn zal van het gansche schepsel. En zeker is ook, dat de verlossing van het schepsel uit de dienstbaarheid der verderfelijkeit in onafscheidelijk verband staat met de openbaring der kinderen Gods. Die heerlijkheid zal onze stoutste verwachtingen verre overtreffen. Daarom moeten wij niet vertragen, maar de lankmoedigheid onzes Gods zaligheid achten. En we moeten het ons genade rekenen in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te gelooven, maar ook met Hem te lijden, opdat we ook met Hem verheerlijkt mogen worden. Want het lijden dezes tegenwoordigen tijds is niet te waardeeren tegen de heerlijkheid, die in ons zal geopenbaard worden. Wees dan getrouw tot den dood, en Hij zal u geven de kroon des levens!

H. H.

Contribution

Esteemed Editor
of the Standard Bearer:—

I would like to have a small space for a few lines in our Standard Bearer.

The Rev. J. De Jong of Hudsonville spoke Thursday evening, October 21, in the parlors of the First Protestant Reformed Church, on the subject: "To What Extent are Employers' and Employees' Organizations and Business Associations Justifiable?"

The gathering was well attended, and in general the speech of the Rev. was well liked. From the very beginning the speaker made plain that to his knowledge the Unions and the Associations are one in principle. They both have in mind the things of this life, and God is not in all their thoughts. Consequently they are in principle materialistic, anti-christian. They never can be defended from a Biblical point of view.

The child of God is duty bound to fight a spiritual battle. If he cannot fight that spiritual warfare in Union or Association, he must separate himself and stand alone. It is always better to have little or no bread with the people of God, than to have plenty with the children of this world, and a true christian is better satisfied in that way.

After recess a few questions were answered, although three of these were not fully discussed, and it was the desire of the gathering to have more light shed upon them. I will try and write a few words about them.

Question I. How must the capitalist put his stewardship into effect?

Let us look at this question from a worldly point of view. This man is known as one possessing great sums of money, or a millionaire. Speaking in general: he has a keen mind; and, with other businessmen he is able to rule the world financially. It is also his aim in life to gather as much money as possible, and to those who work for him he pays only small wages. He is steward, and the question is: how must he put his stewardship into effect?

First of all he is duty bound to pay fair wages. The reader might ask: what are fair wages? The answer is: fair wages are wages in accordance with the standard of living. The millionaire can easily figure this out with his keen and well educated mind; and if he is not able to comprehend this let him pay wages in accordance with his own mode of living.

In the second place he should let his employees work on a bonus basis, which means: the more he makes, the more his employer makes. After this is done, he can look things over and I assure him the results will be satisfactory. Of course, the word millionaire could then be wiped out in Webster's Dictionary.

Question II: Is it his duty to give or create jobs for the working man?

I think we all agree to it that this capitalist has a duty to fulfill in this world, namely, to give work to the laboring man, who is in need of it. He has the money, also the work, and he can easily create jobs. The laboring man, however, lacks everything. We all feel the responsibility of this capitalist. He may not take away that which he is in duty bound to give. He may not withdraw himself from doing all in his power to help those in need, and who daily look to him for support in their earthly needs.

Question III: Is the steward over all he possesses; does he owe the laborer a living?

He surely does! He may not lend a helping hand to plunge a nation into poverty; to let families go astray, and children cry for bread. In one word; the capitalist is the saviour of the world.

The Word of God however does not forbid any one to be rich. There is no sin in merely being rich, although we read in Mark 10:24, 25: Children, how hard is it for them that trust in riches to enter the kingdom of God! It is easier for a camel to go through the eye of a needle than for a rich man to enter into the kingdom of God.

The christian employer must however beware of the fact in what way he becomes rich. He must become rich only in God's way.

The rich men of this world confederate and associate together and their aim in life is the dollar. They do not call upon the Name of God, but seek refuge in their own ingenuity. They care not for the cry of the poor and needy. They do not care, that God speaks unto them in His Word; James 5:14: Your riches are corrupted, your gold and silver is cankered; and the rust of them shall be a witness against you, and shall eat your flesh as it were fire. Ye have heaped treasures up for yourself, you have cut wages of the laborers, you have kept back the money by fraud.

You ask: what is the duty of the people of God? The answer is, never to rebel, but be patient, as James 5:9 has it: Grudge not one against another, lest ye be condemned. Tell your employer his duty toward you in the Name of God.

That is the picture of the worldly employer. Gloomy indeed!

It is different with the christian employer. He is a child of God and knows his calling. He knows that he must give account of himself to God. Rom. 14:12. He is liberal in paying wages, for he knows the money is not his own. He does not deal falsely with anyone in his business. To be sure, he does business with the ungodly, for he is not an Ana-baptist. The fear of God predominates his entire life, also in dealings with the ungodly.

What is your opinion reader? Can the ungodly employer with the godly be together in one Association?

Is it possible for a christian laborer to belong to a worldly Union? Let us also try to answer this question.

The Union does not figure with God and His Christ, is humanistic, ungodly to the core. He tramples under foot all God's ordinances and precepts.

All the Unions are connected with the A. F. L. or the C. I. O., and in its banner is written: No Church, No God!

The christian laborer walks humbly before his God, he never strikes, he obeys those who are placed in authority above him. He does not curse his boss, but blesses him and prays for him.

What is your opinion, dear reader? Can a christian laborer belong to a worldly Union?

S. D. V.

IN MEMORIAM.

On Sunday, November 14, 1937, it pleased the Lord to take unto Himself our beloved mother, grandmother and great-grandmother,

MRS. MATTHEW VERHIL

at the age of 70 years.

Her testimony of going to the Home with many mansions is our comfort.

Rev. and Mrs. Wm. Verhil and family
Oskaloosa

Mr. and Mrs. Theo. De Vries and family
Mr. and Mrs. Jacob Verhil and family
Mr. and Mrs. Harry Verhil and family

Grand Rapids, Mich.

GEBED.

Wat houdt het leven niet omhuld
Aan vreugde en verdriet?
Heer, zoo Gij 't met U troost vervult,
Dan sterft de hope niet.

Heer, als de levensscheem'ring daalt,
En wij naar huis toe gaan;
Zijt Gij het, die ons wacht en haalt
En aan Uw zij doet staan.

Het leven zij dan ruw en kil,
De stormwind nog zoo bang;
Eens zwijgt het al, Heer, op Uw wil
Voor eeuw'gen jubelzang!

Thou Shalt Not Make Unto Thyself Any Graven Image

(Second Commandment)

The answer of the Catechism to its question, "What does God require in the second commandment" reads, "that we in no wise represent God by images, nor worship Him in any other way than He has commanded in His Word."

There is no fault to find with this answer. It is, to be sure, the correct one. Yet it is to be observed that the second commandment reads not, "Thou shalt in no wise represent the Lord thy God by images," but reads, "Thou shalt not make unto thyself any graven image nor the likeness of *anything that is in heavens above or in the earth beneath or in the water under the earth.*" What the commandment *literally* forbids, is not that God, but that the creature be represented by images. What may the path of reasoning be that leads from what is literally prohibited to the construction that the catechism places upon this command? This path must be known and also traveled if this command is to speak to us as it should, if the truth contained in it is to stand out before our mind in all its significance. Otherwise said, in explaining this command, our point of procedure must be not that answer of the catechism but the very command, what it literally prohibits. Not to concentrate on what Jehovah actually said is to expose ourself to the danger of minimizing the sin with which the second command is concerned. And this has been done. It has been maintained that the transgressor of the second commandment in distinction from the transgressor of the first (who is indeed prostrated in his heart before the *other god* and thus has his back turned to Jehovah) still reaches out for the living God as the true object of love and devotion, and that in making to himself that graven image he means not to reject God but to bring God closer to him. So the late Dr. A. Kuyper in his *E. Voto*. His reasoning was in substance this: "In the first commandment the matter of false or other gods (afgoden) and of other images (afbeelden) is brought to a conclusion. The second commandment is another chapter in the law and tells you that it is not sufficient to refrain from worshiping other, that is, the not-gods and to cleave to the true God only, but that there is danger of worshiping the true God in a totally sinful manner whereby all that you have gained through the observance of the first commandment is again lost to you and your worship of the true God still becomes to you a curse.

"What the second commandment forbids is what Aaron did in the desert and what Jeroboam, the son of Nebat, did after him. The golden calf in the desert was no other God, no not-god (afgod). Neither Aaron

nor any other Israelite thought of rejecting Jehovah and of introducing a kind of Baal-worship. Nay, they assuredly purposed to honor Jehovah. Only they willed to serve Him by a symbol. That calf had to represent a young bull. The calf was then the emblem of the awe-inspiring force in nature. And so they saw in that young bull, shining before them in gold, a certain form of the living God, as expressive of His immeasurable operation in nature." So far Kuyper.

This, to say the least, is a careless reasoning. If it be true that not the second but that the first command only forbids the worshiping of the other, the no-gods, the conclusion is unavoidable that the graven image with which the second command is concerned is not a false, a not-god, an (afgod) and that the devotee of the graven image in distinction from the worshiper of the other gods of the first command, attempts by the aid of the image to lay hold on the true God. At these conclusions the writer, whom I quoted, actually arrived. In the above excerpt the statement occurs that the graven image of the second command is no false god (afgod) and that the worshiper of this image meant to honor the true God.

Now this view certainly cannot be gotten from Scripture. Holy Writ over and over denominates these graven images, that golden calf, false deities, not-gods, (afgoden). False gods they are indeed, as well as the *other gods* of the first commandment. They are this of necessity, as will be made plain in the sequence. The graven image of the second commandment is nothing else than the projection in wood or stone of the other god of the first command.

The statement was just made that in Holy Writ these graven images bear the name of *other gods*. One scripture to prove this. In the 28th chapter of the book of Deuteronomy one comes upon a passage (verse 36) that reads, "The Lord shall bring thee, and thy king which thou shalt set over thee, unto a nation which neither thou nor thy fathers have known; and there thou shalt serve other gods, wood and stone." The graven images of wood and stone are here called *other gods*.

And as to the apostate Jews of Moses' day, can it be true that their request that Aaron make for them a golden calf sprang not from a desire to be done with Jehovah, so that the hearts of these Jews were right with God, went out to Him in love, even while they whirled in mad circles around their idol? Can it be that the idol was meant to be merely a stepping stone to God, an aid to the contemplation of *His* glories, the representative of an attempt to actually visualize God and to make Him more real, so that, rightly considered, the request for the idol sprang not from hatred but from a genuine love of God and was as to its moral worth actually equivalent to the request of Moses that God shew him His glory? I ask, can this be true?

And the answer: It is most untrue. It can be shown from Scripture that the cry for the idol sprang from hatred of the true God, that the turning to the idol was very actually a turning away from and thus a deliberate rejection of Jehovah. Attend to Ps. 106:19-21. "They made a calf in Horeb, and worshiped the molten image. Thus they changed their glory, (that is, God's glory) into the similitude of an ox that eateth grass. They forgot God, their Saviour, which had done great things in Egypt." Here it is taught that the making of the calf in Horeb was at once a changing of the glory of God into a likeness of an ox and a forgetting (thus, a rejecting, a hating) of Jehovah, the Saviour, Who had done such great things in Egypt. In the prophesy of Ezekiel (Eze. 14:5) the house of Israel is brought forward as being "all estranged from me *through their idols*." Also that golden calf was instrumental in estranging Israel from Jehovah, necessarily so, as according to the psalmist, the glory of this calf was the truth of God changed into a lie. An identical teaching is contained in Eze. 6:9, "And they that escape of you shall remember me among the nations wither they shall be carried captive, because I am broken with their whorish heart, which hath departed from me, and with their eyes, which go a whoring after their idols. . . ." Here it is again stated in unmistakable speech that to go a whoring after the idol is to depart from God.

Whereas, according to the psalmist, the golden calf was a not-god, the service of this idol was of necessity hatred, rejection of, Jehovah. So far from the truth it is that the apostate Israelites in turning to the idol (the golden calf) were actually seeking after God that they committed a sin so great as to merit the immediate destruction of the nation and as to set Moses to wondering how the sin could ever be forgiven. And consider how Jehovah reacted to Israel's doing. We read, "And the Lord said unto Moses, I have seen this people, and, behold, it is a stiff-necked people: now therefore let me alone, that my wrath may not wax hot against them, and that I may consume them: and I will make of thee a great nation."

Wherein did the great sin of the people consist? To say that it consisted in the rejection of Jehovah is not saying enough, is not to bring the sin into relief in all its frightfulness and in all its hideous implications. In the sequence of this writing, more will be said of this sin, — the sin of the service of the idol and of the graven image. What must first be established is that the people of Israel in turning to the idol were not seeking after but were deliberately despising their God. There is more proof of this. I quote now from a former article of mine, bearing on the slaying of the idolaters. Aaron, so we read (Ex. 32:25) had made the people naked unto their shame among their enemies. The word found in the original for naked may also be translated, *to unbridle, to let*

loose. This translation is the acceptable one. Aaron, through his complying with their demand, had lifted the restraints of God's law and had thus unbridled them. Thus loosened they had run to their idol and given free reign to their lusts in pagan song and dance. It is to be considered that their "play" in the presence of their idol, is indeed the licentious play of paganism. And the very circumstance that they gave themselves up to the wild license with which the worship of Apis had been associated in Egypt, must be taken as forming so much more evidence that when they turned to this idol the deity to which their heart went out was not the holy God of Israel but the very devil-god for which they had clamored. But there is more to say. These apostate Jews even openly declared through their doing that not Jehovah but that the molten calf was the god and that to this god they would also cleave. Consider the following. Moses destroys the golden calf. This the apostates also permit, but with hearts that burn with resentment. They retreat from the scene of their pagan play into the avenues of their encampment; but instead of retiring to their tents in silence and in shame, they congregate in the gates of their camp and voice their displeasure with what Moses has done. Thus Moses perceives that the apostates have no intention of again permitting themselves to be bound by the restraints of God's law. It means that he sees the people as rebellious, defiant and unrepentant. The whole camp is in a state of insurrection. So taking his stand in the gate of the camp, he says, "Who is on the Lord's side" 'and (such is the implication) against the idol', "let him come unto me." This proclamation is the statement of the real issue. Jehovah is God and not the idol and thus places the apostates under the necessity of openly choosing between Jehovah and the idol. And they refuse to come to Moses and through their refusal arrange themselves on the side of their pseudo-deity.

But the most conclusive proof that in turning to the idol they deliberately, knowingly and willingly turned away from Jehovah is that statement of the psalmist to the effect that in worshiping the molten image they changed the glory of Jehovah into a likeness of an ox, and certain statements of Paul setting forth the reason of their doing. These statements read, "Because that when they knew God, they glorified Him not as God, neither were thankful." "And even as they did not like to retain God in their knowledge. . . ." Rom. 1:21-28. As a result they changed, says the apostle, the glory of God into an image made like to corruptible man. Rom. 1:23. But did the apostle write this with the apostate Jews of the desert before his mind? He may not have. It makes little difference. If he had not, it would simply mean that Paul unwittingly described also the vile doing and the reasons and motives of this doing of these apostate Jews. They turned to the idol in the desert because,

when they knew Jehovah, they glorified Him not as God, neither were thankful; because they did not like to retain God in their knowledge. If this be true, how then can it be maintained that in clamoring for the idol they did not mean to be done with God.

Changing the glory of God into an image made like unto corruptible man and beast can be a doing of only such men who know God. It is thus a doing not of Hottentots and Kaffers but of the heathen human families when these families were still seeing God through the glass of special revelation. It is thus not a doing of heathendom but a doing of which heathendom is the fruitage.

In the light of the above observations and scriptures, it must indeed be maintained that the idol of the second command is another god, a god to be identified with the other gods of the first command. Maintained it must be, further, that the Jews of the desert, when they cried for the golden calf, actually meant to worship not Jehovah in the form of a familiar idol but that very idol only. To maintain the contrary is to be pitted against the plain teaching and instructions of Holy Writ and to give evidence further of having failed to penetrate to the true meaning of the first two commands. It is certainly true that what induced the people of Israel at Sinai to say to Aaron, "Up, make us gods to go before us" is the very circumstance that the god desired had to be one of their own making, thus an idol that could be taken up, carried about, set down again and stay put as its devotees choose, a god therefore helpless and impotent and as debased morally as his worshipers, thus a god before whom they could dance and play and in whose temple they would be allowed to serve the lusts of the flesh.

But did not the apostates, on beholding their idol, declare that these were the gods that had brought them out of the land of Egypt; and did not Aaron after having brought the idol into being proclaim that on the morrow there would be a feast to Jehovah? Should it be said in the light of this declaration and this promise that in turning to their idol the apostates actually turned and meant to turn away from Jehovah? This must be said, as according to Holy Writ the very reason of their doing was their refusal to glorify Jehovah (Ps. 106 already quoted). This testimony of Scripture must be the end of all argument. What must now be done is not to continue to challenge the statement (from Scripture) that the apostates in turning to the idol (the golden calf) turned away from Jehovah but to show how this testimony of Scripture is to be harmonized with the above-cited declaration of the apostates and with the proclamation of Aaron. This can easily be shown. Consider that when men *who know God* first begin to move away from Him in their thinking and willing, they continue to insist when exposed that their hearts are still right with

God and that the idol upon which they have their affections set is the proper image of the true God. In the incipient stages of apostacy, the devotees of the idol without fail are willingly ignorant of the fact, that, despite all their pious ostentations, they nevertheless serve at the shrine of a false deity. It is not the way of men, when they first turn away from the knowledge of the true God to immediately bring themselves forward as avowed atheists. This takes time. Avowed atheism is the final state. Before this state is reached, the apostate may continue to insist that he brings his peace-offerings and burnt-offerings not to a devil-god but to Jehovah indeed, and he will dance around his golden calf with the name of Jehovah upon his lips. So did the apostates at Sinai. But if the question were put to these apostates, "Whom do you serve," they would say, "Jehovah, our God". But let us not believe them. Let us believe Jehovah, who knew the thoughts and intents of their heart and who said of them that, when they knew God, they glorified Him not as God, they were not thankful, that they did not like to retain God in their knowledge, and that therefore they changed His glory into an image made like to an ox.

But now we have also this scripture (Deut. 4:15-20). "Take ye therefore good heed unto yourselves; for ye saw no manner of similitude on the day that the Lord spake unto you in Horeb out of the midst of the fire: lest ye corrupt yourselves, and make you a graven image, the similitude of any figure, the likeness of male or female, the likeness of any beast that is on the earth, the likeness of any winged fowl that flieth in the air, the likeness of anything that creepeth on the ground, the likeness of any fish that is in the waters beneath the earth; and lest thou lift up thine eyes unto heaven, and when thou seest the sun, and the moon, and the stars, even all the hosts of heaven, shouldest be driven to worship them, and serve them, which the Lord thy God hath divided unto all nations under the whole heaven. But the Lord hath taken you, and brought you forth out of the iron furnace, even out of Egypt, to be unto Him a people of inheritance, as ye are this day."

It is plain that this scripture is to be taken as the commentary on the second command. The clause, "for ye saw no manner of similitude on the day that the Lord spake unto you," as joined to what follows, tells us that the making of the graven image was indeed representative of an attempt to visualize the invisible Jehovah, to represent Him by an image, by a proper form and that to the apostates the idol was this form. Thus the answer of the catechism to the question. "What does God forbid in the second commandment." the Catechism's answer to this question, that we in no wise represent God by images, is correct and must be said to be taken directly from scripture. For reading the above-cited scripture with care it is plain

that what it in substance declares is, "On the day that the Lord spake unto you in Horeb, He shewed, gave you no manner of form of Himself. Do not you therefore make of Him any manner of form. Now the plain implication of this prohibition (contained in the book of Deuteronomy) is that the making of the golden calf by the apostates at Sinai was very actually representative of an attempt on their part to represent Jehovah by an image. If so, is then not the contention that these apostates, when they turned to their idol at least did not at all mean to reject Jehovah, after all true. And the answer: Though it be true, that the making of the idol was an attempt to represent Jehovah by an image, it nevertheless remains true that the making of the idol was at once a deliberate and conscious rejection of Jehovah. This must be maintained again in the light of the testimony of scripture that the reason of this vile doing was the unwillingness on the part of the apostates to retain God in their knowledge. The fact is this: The very doing of representing Jehovah by a graven image was basest ingratitude and expressive of an indisposition to glorify God and to retain Him in their knowledge. If this be not understood and admitted, idolatry, this serving the creature and its graven image, will be looked upon by us not as a terrible vice but rather as a near virtue. That this representation of God by an image is not friendship but very actually enmity of God is the very reasoning of the apostle Paul in Romans. What the apostle wrote is not, "Because that, when they knew God, they glorified Him not as God. . . and therefore changed His glory into an image made like unto corruptible man. . . ." but what he wrote is, "Because that, when they knew God, they glorified Him not as God. . . .but became vain in their imaginations. . . .and changed the glory of the incorruptible God. . . ." Here it is said that to change His glory. . . to represent Him, God, by an image, is deliberately (mark you, deliberately. For they knew God) not to glorify Him as God.

Having made these observations, let us now have regard to the following matters: The meaning and import of the second command. How it differs from the first. Why it is that to represent God by an image is to reject Him. Why men hate God will nevertheless represent Him by an image to serve Him under its likeness.

The second command, its meaning and import. As was said, the second command must be studied in the light of Deut. 4:15-20. Let us concentrate on this scripture. Said the Lord, "For ye saw no manner of similitude on the day that the Lord spoke unto you in Horeb out of the midst of the fire. . . ." The text in the original reads, "Ye saw no similitude on the day. . . ." And the word translated by *similitude* means *likeness, image, also form, appearance, gestalte*." Thou saw no form, "*gestalte*". Of whom? There can

be no doubt that the answer to be supplied is, of Jehovah thy God thou saw no form. . . ." Yet there were to be seen certain symbols of Jehovah's presence, creatural agents of the revelation of His glory and majesty. There was to be seen lightnings, and a thick cloud upon the mount and the smoke and the fire in which the Lord ascended on the mount. Then, too, there was to be seen from the time of the exodus on the pillar of cloud. This cloud was the visible token of the redeeming and saving presence of the Triune Jehovah. It was through this cloud that the Lord looked unto the host of the Egyptians and troubled it. From out of this cloud the Lord communicated with Moses His servant. The voice of the ten words (commandments) had come to the people of Israel from out of this pillar of cloud. Of this pillar of cloud we read over and over that its radiant glory filled the tent of meeting, and its glory, so we read, was the glory of Jehovah. By this cloud, the people of Israel were lead. By this cloud, spreading itself over their heads, they were shielded against the burning heat of the desert sun. But there is more to say. The sequence of the above scripture (Deut. 4:16-20) reads, "Lest you corrupt yourselves and make you a graven image of male or female (man or woman) the likeness of any beast that is upon the earth. . . . And lest thou lift up thine eyes unto heaven, when thou seest the sun, and the moon and the stars, and shouldest be driven to worship them." The plain meaning of this prohibition is, "Thou shalt not regard these creatures as the very form, "*gestalte*" of Jehovah thy God and worship them by prostrating thyself before their graven images." But we may ask, was not man created in the image of God; and do not the heavens — the sun, moon and stars — declare the glory of God? Does not the firmament shew forth His handiwork? Does not day unto day utter speech and night unto night shew knowledge? Assuredly, yes. How then could the Lord say to Israel, "Thou hast not seen and seest not a form, a likeness of Me anywhere." I reply: the clause, "Thou shalt not worship them and serve them (not worship the graven images of these creatures; thus not worship these very creatures)" make it plain that the meaning of the declaration of the Lord, "Thou hast seen no form of Me, Jehovah thy God," is "Thou hast seen no form of Me anywhere to which thou canst point and say, "That is God." What now would it mean, should there be such a visible and thus material, physical form, appearance, to which man could point and say, "Behold the God to be worshiped and served." It would mean that such a form, appearance, *were* God, belonged to His very divine essence, being, so that of God, it would have to be said that as to His divine nature, He is also a physical being, essence. There is no such physical form, appearance, of which it may be said that it is divine essence. This may not be said

even of the human nature of Christ. But do we not worship the Christ as God? True. But what we worship is not the man, the human nature as such, but the divine person that joined Himself in personal union with this nature. Thus, though the creature be the agent through which the Triune God reveals Himself, His glories, that creature is not God, divine essence, to be worshiped as God. And this is precisely the implication of the sin of the worship of the graven image. The idolater identifies God with His creature and the creature with God. It means that he reduces God to the level of whatever creature he likens God to, through divesting God of all His glories. The idolater, in a word, annihilates God. Having destroyed God, he raises the creature to the level of God through attributing to his idol such attributes of God as are useful to him, and thus commits himself to the very doing described by the psalmist and by the apostle. He changes the glory of the incorruptible God into an angel made like unto corruptible man, and to birds. . . .

So then, so far from the truth it is that the idolater reaches out for the living God, when knelt before the shrine of his idol, that his conscious purpose is to destroy God, which he indeed does in his heart. This must be maintained in opposition to the following assertion again found in the E. Veto. I quote, "To shed light upon this strange phenomenon (the worship of images) we can do no better than to have regard to what scripture teaches concerning the image of God. The second command in its radical form prohibits directly the making of an image of God. . . . The doctrine of the image of God must furnish the needed light here. Respecting this matter, Holy Writ plainly teaches that there must indeed be an image of God. Consider that the image of God is nothing else than the conception that God in His consciousness has of Himself. . . . Now according to this image God, the Triune God, created man. Not the world outside of man was created, according to the image of God, but man and man only. . . . Consequently it must be that there resides in the depth of man's being an indestructible urge, inclination, to have with this image most intimate communion. Man cannot disengage himself from this image of God, and also, where he lost it, must this yearning after the image of God, be it unconscious and unnoticed, continue to prompt him. This follows from his creation, from his being as man. An unutterable feeling of emptiness must reveal itself in his being. He no longer corresponds to the image of God. He no longer possesses it. And yet his nature restlessly urges him to have the image of God. Hence, it follows from the nature of things, that he risks an attempt to make to himself the image of God that he lost. He has it not; but he must have it. How then can he refrain from helping himself by

forming with his own hand an image of God? This is no willfulness on the part of the sinner. His nature constrains him. It would not be thus, were man not created after the image of God. . . .

"Yet man's yielding to this urge is nothing but new sin; an adding of sin to sin. True it is that this thirst after the image of God, that also remained in fallen man, is to be regarded as a holy and undying trait of his human being, but the satisfaction of this human need, God had reserved for Himself. He would send His Son, and in this Son, Who for this purpose, assumed our human nature, would the image of God be given back. In Christ the image of God has indeed again appeared; not in His divine but in His human nature; for in the human nature was this image again restored, that was lost in the fall of Adam." So far Kuyper.

So the sin of idolatry, of the worship of the graven image, is here explained from the undying yearning of the fallen, spiritually dead and thus totally depraved sinner after the image of God. Astounding! Consider that what man lost, when he lost this image, is his holiness. Consider further that the image was in a creatural way the reflection of God's own conception of Himself (the writer calls our attention to this), thus a creatural reflection of the glories of God, of His righteousness, holiness, wisdom, power. . . . Thus what according to this writer, man in his depraved state, continued to thirst for is indeed holiness, righteousness, the living God, His Self-revelation, and thus what man, dead in sin, unconsciously looked forward to is the appearance of God in Christ. At such conclusions one will necessarily arrive, if he insists that the apostate Jews in the desert, were actually reaching out after God, when they whirled about the golden calf. So I say, with all the emphasis that I can muster, rid yourself of this notion. Let us not preach it from our pulpits. It is heresy of the purest wool.

What would follow, if it were true that man after the fall, continued to yearn after the image? This that there remained in man after the fall a remnant of his original righteousness and holiness. To say that the apostate Jews were actually seeking Jehovah under the forms of a familiar idol, to try and explain idolatry from man's thirst after God, is to again embrace, be it unwittingly, the very theory of which we purged ourselves, the theory of common grace.

If man continued to yearn after God after the fall, he did not fall and is not by nature spiritually dead. The statement actually occurs in the above excerpt that this thirst after the image of God is to be regarded as a *holy* trait of the being of fallen man.

Is it true that man, the man spiritually dead by nature, continued to yearn after God and looked for

ward with a joyful expectation to the appearance in the fulness of time of God's Son. The conclusive proof that he did not is that when the Son finally appeared, humanity, Jew and Gentile, nailed His blessed body to the cross. This last statement sets the sin of idolatry before our mind in all its hideousness. That cry of the apostate Jews of the desert for the idol sprang from a hatred of the Holy One that finally, when there was opportunity, crucified Jehovah as seen in the face of Christ. Thus idolatry, the worship of the graven image, is to be explained not from fallen man's yearning after but from His fierce aversion to God.

But now further. In the above excerpt, idolatry is explained not merely from fallen man's yearning after the archetypical image of God, (God's conception of His divine Self), but from a thirsting for the revelation of this image as lost. This is the conclusion to which the view here broached drives. Statements occur to the effect that the image after which man yearned was lost and that thus this yearning was not satisfied until God again stood before man in Christ. Thus the conclusion is unavoidable, that throughout the Old Dispensation there was no revelation and thus no knowledge of this image. Now this is not true. True it is that the revelation of this archetypical image disappeared in man's nature when he lost his holiness, but it continued even on a grander scale through the agency of the word of God, of the typical-symbolical institutions of the people of Israel and of the miracles, (special revelations) and through the agency of creation (general revelation). So then in the church, this revelation continued through the agency of all those shadows of which Christ is the body. Thus the church, Israel, saw God as the heathen did not; it saw God in the face of the symbol, the type and the miracle. It therefore saw Him as redeemer-God. Thus those apostates of the desert that cried for the golden calf had knowledge of Jehovah. They had seen all His works. They saw Him in the face of the law, of the fire in which He ascended upon the mount, and of the cloud. And their cry for the idol, what was it? A crying in the final instance after Jehovah? Nay, but it was a spurning of the revelation of God in the face of Christ, a despising of the knowledge of Jehovah, and a placing in the room of this revelation, their own corrupt notion of what they wanted Him to be. Such is the reality. This was their doing and their great sin. Scripture plainly tells us this, "When they knew God, they glorified Him not as God. . . .

What then does the second command prohibit? This: "Thou shalt not shun, despise My revelation of Self to place in its room thine own corrupt notion of what thy depraved self would have Me be." This can be expressed positively thus, "Set Me before

thee as I have revealed Myself and not as depraved man conceives of Me."

Thus though the second command as well as the first has to do of necessity with the other gods (the idol is another God), the two commandments do differ. What the first enjoins is that God only shall be served, loved, obeyed and trusted, that thus there shall be in man's life no other gods. What the second command requires is that we honor God's revelation of Self and shall not, spurning this revelation, say of ourselves Who God is. To do the latter is to bring into being the other God, the idol.

In the above excerpt (from the E. Voto) the statement occurs that there must be an image of God. This is true, of course, if what is meant is that there must be a revelation of God's glories in the face of Christ and in the face of His body, the church. Such was the eternal purpose of God. But this is not the issue here. The question is whether the creature, the image-bearer of God, is God and may thus be worshiped as God.

The answer to the question, why to serve the idol is to reject Jehovah, (I speak now of men who know God in Christ) is that the graven image is the likeness of a creature to whose level the idolator reduces God and with which he identifies God. The question why men, who hate God will pretend to be serving Him under an idol has been answered.

A final question is whether only such men who literally kneel before images of stone and wood merit the name of idolators. And the answer: Assuredly not. Consider that the graven image is but the expression in wood and stone of man's corrupt conception of God. Hence every man, be he gentile or christian, who harbors in his soul a wrong conception of God, who cleaves to that conception and is knelt before it in his heart is in truth an idolator, essentially a worshiper of a graven image. To get away from idolatry is thus to know and love God in His very own Self-revelation.

To be continued.

G. M. O.

Not all the words of all mankind,
However great and wise;
Can lift a sinner from the dust
And place him in the skies.

Then let Thy Word, O Son of God,
Suffice this heart of mine;
And let me count no word as true
If it conflicts with Thine.